

USTAWA

z dnia 12 września 1990 r.

o szkolnictwie wyższym.

Dział I

Podstawy funkcjonowania uczelni

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawę stosuje się do państwowych szkół wyższych, z wyjątkiem szkół wyższych, których status określa ustawa o wyższym szkolnictwie wojskowym.

2. Ustawę stosuje się do niepaństwowych szkół wyższych, jeżeli jej przepisy lub przepisy innych ustaw nie stanowią inaczej.

3. Ustawy nie stosuje się do szkół wyższych i wyższych seminariów duchownych, prowadzonych przez Kościół Katolicki, z wyłączeniem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, a także do szkół wyższych i wyższych seminariów duchownych, prowadzonych przez inne kościoły i związki wyznaniowe, chyba że ustawy albo umowy między Rządem a właściwymi władzami Kościoła Katolickiego lub właściwymi władzami innych kościołów i związków wyznaniowych stanowią inaczej.

Art. 2. 1. Szkoły wyższe, zwane dalej „uczelniami”, są organizowane i działają na zasadzie wolności badań naukowych, wolności twórczości artystycznej i wolności nauczania.

2. Występujące w ustawie pojęcia „nauka” i „badania naukowe” oznaczają także odpowiednio „sztukę” i „twórczość artystyczną”.

Art. 3. 1. Uczelnie są częścią systemu nauki polskiej i systemu edukacji narodowej.

2. Podstawowymi zadaniami uczelni są:

- 1) kształcenie studentów w zakresie danej gałęzi wiedzy oraz ich przygotowanie do wykonywania określonych zawodów,
- 2) prowadzenie badań naukowych lub twórczej pracy artystycznej,
- 3) przygotowanie kandydatów do samodzielnej pracy naukowej, dydaktycznej lub działalności artystycznej,
- 4) kształcenie w celu uzupełnienia wiedzy ogólnej i specjalistycznej osób, które posiadają tytuły zawodowe i wykonują zawody praktyczne,
- 5) rozwijanie i upowszechnianie kultury narodowej oraz postępu technicznego, a także współdziałanie w szerzeniu wiedzy w społeczeństwie oraz dbanie o zdrowie i rozwój fizyczny studentów.

3. Zadaniami uczelni są również:

- 1) wychowanie studentów w duchu poszanowania praw człowieka, patriotyzmu, demokracji i odpowiedzialności za losy społeczeństwa i państwa,
- 2) podejmowanie starań, aby w środowisku akademickim panował kult prawdy i sumiennej pracy oraz atmosfera wzajemnej życzliwości.

4. Uczelnie medyczne i podstawowe jednostki organizacyjne innych uczelni działające w dziedzinie nauk medycznych uczestniczą także w sprawowaniu opieki zdrowotnej w ramach społecznego systemu ochrony zdrowia, w zakresie nie naruszającym podstawowych zadań uczelni.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni działających w dziedzinie nauk weterynaryjnych.

6. Uczelnie mogą prowadzić, za zgodą Ministra Edukacji Narodowej, szkoły ponadpodstawowe.

Art. 4. 1. Wykłady w uczelni są otwarte, jeżeli statut uczelni nie stanowi inaczej.

2. W uczelni mogą być prowadzone jednolite studia magisterskie, studia wyższe zawodowe i uzupełniające studia magisterskie. Uczelnia może również prowadzić studia podyplomowe, studia doktoranckie oraz studia i kursy specjalne. Uczelnia może także prowadzić studia typu otwartego dla słuchaczy nie będących studentami.

3. Studia mogą być prowadzone jako dzienne, wieczorowe, zaoczne i eksternistyczne. Podstawowym systemem studiów są studia dzienne, chyba że statut uczelni stanowi inaczej.

4. Uczelnia ma prawo nadawania absolwentom tytułów zawodowych magistra, lekarza, inżyniera, magistra inżyniera i innych określonych na podstawie art. 149 ust. 2.

5. Nauczanie w uczelni odbywa się w ramach kierunków studiów.

Art. 5. Uczelnia ma prawo nadawania tytułu doktora honoris causa na wniosek swojej jednostki organizacyjnej uprawnionej do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego. W uczelni artystycznej z wnioskiem o nadanie tytułu doktora honoris causa może wystąpić także jednostka organizacyjna uprawniona do przeprowadzenia przewodu kwalifikacyjnego II stopnia.

Art. 6. 1. Nauczyciele akademicki, studenci i pracownicy uczelni nie będący nauczycielami akademickimi tworzą samorządną społeczność akademicką.

2. Społeczność akademicka uczestniczy w zarządzaniu uczelnią przez wybieralne organy kolegialne i jednoosobowe. W organach kolegialnych reprezentowane są grupy społeczności akademickiej, o których mowa w ust. 1.

3. Istotne decyzje organów uczelni dotyczące poszczególnych grup społeczności akademickiej są podejmowane po zasięgnięciu opinii tych grup lub ich przedstawicieli wybranych na zasadach określonych w statucie. Organy uczelni mogą przekazywać wybieralnym przedstawicielom poszczególnych grup społeczności akademickiej podejmowanie decyzji w określonych sprawach dotyczących danej grupy. Przepis ten dotyczy również części grup pracowników wymienionych w art. 75.

4. Przepis ust. 3 nie narusza uprawnień związków zawodowych, wynikających z innych ustaw.

Art. 7. Organy państwowe lub organy samorządu terytorialnego mogą podejmować decyzje dotyczące uczelni tylko w przypadkach przewidzianych w ustawach.

Art. 8. Uczelnia ma osobowość prawną.

Art. 9. Szczegółowy ustrój uczelni oraz inne sprawy dotyczące jej funkcjonowania, nie uregulowane w ustawie, określa statut.

Art. 10. 1. Utworzenie, przekształcenie i zniesienie uczelni państwowej oraz połączenie jej z inną uczelnią państwową następuje w drodze ustawy.

2. Ustawa o utworzeniu uczelni państwowej określa nazwę uczelni, siedzibę, ogólny kierunek działalności oraz naczelny lub centralny organ administracji państwowej sprawujący nad nią nadzór, zwany dalej „właściwym ministrem”.

3. Statut nowo utworzonej uczelni państwowej nadaje na okres jednego roku Minister Edukacji Narodowej po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

4. Pierwszego rektora nowo utworzonej uczelni państwowej powołuje, na okres jednego roku, właściwy minister po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

5. Przepisy ust. 2—4 stosuje się odpowiednio do ustawy o przekształceniu uczelni państwowej lub jej połączeniu z inną uczelnią państwową.

Art. 11. Statut uczelni państwowej uchwała senat większością co najmniej 2/3 głosów swojego statutowego składu po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w uczelni.

Art. 12. 1. W uczelni państwowej, która zatrudnia na podstawie mianowania co najmniej sześćdziesięciu nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy i w której co najmniej połowa podstawowych jednostek organizacyjnych ma uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, statut wchodzi w życie z dniem określonym w uchwale senatu.

2. Tryb wejścia w życie statutu, określony w ust. 1, stosuje się do państwowej uczelni artystycznej, która zatrudnia co najmniej dwudziestu nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy.

3. Jeżeli uczelnia państwowa straci uprawnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, senat uczelni dostosuje w terminie sześciu miesięcy jej statut do zasad, o których mowa w art. 13 ust. 1, i przedstawi go właściwemu ministrowi do zatwierdzenia. Przepisy art. 13 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 13. 1. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami może określić, w drodze rozporządzenia, zasady, jakim powinien odpowiadać statut uczelni państwowej nie spełniającej wymagań określonych w art. 12 ust. 1 i 2.

2. Statut uczelni państwowej, o której mowa w ust. 1, wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez właściwego ministra lub po upływie dwóch miesięcy od daty jego doręczenia właściwemu ministrowi, jeżeli minister w tym terminie nie odmówił zatwierdzenia statutu z powodu jego niezgodności z przepisami ustawowymi.

3. Statut państwowej wyższej szkoły teologicznej nie spełniającej wymagań określonych w art. 12 ust. 1 zatwierdza Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z władzami właściwych kościołów lub związków wyznaniowych. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 14. Przepisy art. 11, 12 i 13 stosuje się odpowiednio do zmian statutu uczelni państwowej.

Art. 15. 1. Uczelnię niepaństwową może założyć osoba fizyczna lub osoba prawna, zwana dalej „założycielem”, na podstawie zezwolenia udzielonego przez Ministra Edukacji Narodowej, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

2. W zezwoleniu określa się założyciela, minimalną wielkość środków majątkowych, które powinny być przeznaczone na utworzenie uczelni, nazwę uczelni, jej siedzibę i ogólny kierunek działalności. Zezwolenie może określać termin ważności zezwolenia.

3. Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze rozporządzenia, warunki, jakim powinien odpowiadać wniosek o wydanie zezwolenia na utworzenie uczelni niepaństwowej.

Art. 16. 1. Oświadczenie woli o założeniu uczelni niepaństwowej, zwane dalej „aktem założycielskim”, składa się w formie aktu notarialnego. Akt założycielski określa w szczególności: założyciela uczelni, jej nazwę, siedzibę i ogólny kierunek działania, zgodnie z zezwoleniem, o którym mowa w art. 15, oraz źródła i sposób finansowania uczelni.

2. Pierwszy statut nadaje uczelni niepaństwowej na okres jednego roku jej założyciel lub, na jego wniosek, Minister Edukacji Narodowej.

3. Pierwszego rektora uczelni niepaństwowej powołuje na okres jednego roku jej założyciel.

4. Uczelnia niepaństwowa uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru prowadzonego przez Ministra Edukacji Narodowej.

5. Minister Edukacji Narodowej odmawia wpisania uczelni niepaństwowej do rejestru, jeżeli akt założycielski lub statut nadany przez założyciela jest niezgodny z przepisami ustawowymi lub z zezwoleniem, o którym mowa w art. 15.

6. Sposób prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust. 4, określi, w drodze rozporządzenia, Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej.

7. Akt założycielski uczelni niepaństwowej oraz postępowanie rejestrowe wolne są od opłat notarialnych i skarbowych.

Art. 17. Przepisy art. 15 i 16 stosuje się odpowiednio do przekształcenia uczelni niepaństwowej oraz do połączenia jej z inną uczelnią niepaństwową.

Art. 18. 1. Statut uczelni niepaństwowej nadaje jej założyciel albo uchwała senat lub inny kolegialny organ uczelni wskazany w statucie.

2. Sposób likwidacji uczelni niepaństwowej określa jej statut.

3. Minister Edukacji Narodowej zatwierdza statut uczelni niepaństwowej po stwierdzeniu zgodności z przepisami ustawowymi i z udzielonym zezwoleniem.

4. Przepisy ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio do zmian statutu uczelni niepaństwowej.

Art. 19. 1. Minister Edukacji Narodowej może żądać od uczelni niepaństwowej informacji dotyczących jej działalności.

2. Jeżeli uczelnia niepaństwowa prowadzi działalność niezgodną z przepisami ustawowymi, statutem uczelni lub zezwoleniem, Minister Edukacji Narodowej wzywa do usu-

nięcia tych niezgodności w oznaczonym terminie, a w razie ich nieusunięcia może zawiesić jej działalność lub nakazać likwidację.

Art. 20. Udzielenie i odmowa udzielenia zezwolenia na utworzenie, połączenie lub przekształcenie uczelni niepaństwowej, zatwierdzenie i odmowa zatwierdzenia jej statutu, wpis i odmowa wpisu do rejestru, zawieszenie działalności oraz nakaz likwidacji uczelni następują w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 21. Założyciel uczelni niepaństwowej może podejmować decyzje dotyczące uczelni tylko w przypadkach przewidzianych w jej statucie.

Rozdział 2

Mienie i finanse uczelni

Art. 22. 1. Mienie uczelni obejmuje własność i inne prawa majątkowe.

2. Grunt państwowy może być oddany uczelni w użytkowanie wieczyste.

3. Uczelnia jest zwolniona z opłat z tytułu użytkowania wieczystego.

Art. 23. 1. Uczelnia może uzyskiwać środki finansowe z:

- 1) budżetu państwa,
- 2) budżetów gmin bądź ich związków,
- 3) darowizn, zapisów, spadków oraz ofiarności publicznej, także pochodzenia zagranicznego.

2. Uczelnia może uzyskiwać środki finansowe także z innych tytułów, a w szczególności z:

- 1) odpłatnej działalności badawczej, diagnostycznej, leczniczej, rehabilitacyjnej, artystycznej, sportowej i doświadczałnej oraz z opłat licencyjnych,
- 2) opłat za zajęcia dydaktyczne, z wyłączeniem zajęć dydaktycznych na studiach dziennych w uczelniach państwowych, chyba że są powtarzane z powodu niezadowolających wyników w nauce,
- 3) wydzielonej działalności gospodarczej innej niż działalność, o której mowa w pkt 1, jeżeli statut uczelni przewiduje prowadzenie takiej działalności,
- 4) udziałów w działalności podmiotów gospodarczych.

3. Nie wykorzystane w danym roku środki finansowe pozostają w dyspozycji uczelni.

Art. 24. 1. Uczelnia państwowa otrzymuje z budżetu państwa:

- 1) dotacje na działalność dydaktyczną uczelni, na kształcenie kadr oraz na badania niezbędne dla prowadzenia działalności dydaktycznej i kształcenia kadr, jak również na utrzymanie uczelni,
- 2) dotacje na inwestycje budowlane uczelni,
- 3) dotacje na badania własne,
- 4) środki na prowadzenie prac badawczych w określonych dyscyplinach i kierunkach naukowych,
- 5) środki na prowadzenie określonych prac badawczych przez pracowników uczelni lub ich zespoły,

6) środki na cele szczególne, przyznane na podstawie odrębnych przepisów.

2. Uczelnia może otrzymać inne dotacje celowe z budżetu państwa.

3. Dotacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, przyznaje właściwy minister.

4. Dotacje i środki, o których mowa w ust. 1 pkt 3—5, przyznaje właściwy minister, jeżeli przepisy ustawowe regulujące finansowanie badań naukowych z budżetu państwa nie stanowią inaczej.

5. Zasady udziału uczelni w korzystaniu ze środków, o których mowa w ust. 1 pkt 5, określa senat uczelni.

6. Uczelnia samodzielnie dokonuje rozdziału dotacji na poszczególne cele, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3.

Art. 25. 1. Przepisy art. 24 mogą być stosowane odpowiednio do uczelni niepaństwowej, przy czym wysokość i przeznaczenie dotacji określa Minister Edukacji Narodowej po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

2. Decyzje o przyznaniu dotacji, o której mowa w ust. 1, publikowane są w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Art. 26. Uczelnia może otwierać i posiadać rachunki walutowe w bankach dewizowych, gromadzić na nich waluty obce, a także dysponować zgromadzonymi wpływami na cele statutowe.

Art. 27. 1. Uczelnia jest zwolniona z podatków.

2. Zwolnieniu nie podlega działalność gospodarcza, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 3.

Art. 28. 1. Uczelnia może utworzyć ze środków innych niż określone w art. 24 ust. 1 pkt 1—5 i ust. 2 własny fundusz stypendialny na stypendia dla pracowników i studentów. Stypendia z tego funduszu mogą być przyznawane, jeżeli statut uczelni tak stanowi, niezależnie od stypendiów, o których mowa w art. 152 ust. 1 i 2.

2. Stypendia, o których mowa w ust. 1, przyznawane są studentom przy udziale właściwego organu samorządu studenckiego, wskazanego w statucie uczelni.

Art. 29. 1. Gospodarka finansowa uczelni jest prowadzona na podstawie planu rzeczowo-finansowego uchwalonego przez senat.

2. Bilans uczelni oraz wykazany w nim wynik finansowy podlega weryfikacji na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

3. Minister Edukacji Narodowej lub właściwy minister może zarządzić weryfikację bilansu uczelni niezależnie od weryfikacji, o której mowa w ust. 2.

Art. 30. Zasady gospodarki finansowej uczelni oraz zasady i tryb uzyskiwania przez uczelnię państwową wpływów, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 2, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Dział II

Nadzór nad uczelniami państwowymi i przedstawicielstwo szkolnictwa wyższego

Rozdział 1

Nadzór nad uczelniami państwowymi

Art. 31. 1. Minister Edukacji Narodowej sprawuje nadzór nad uczelnią w zakresie zgodności działania jej organów z przepisami ustawowymi i statutem uczelni oraz może żądać od tych organów informacji i wyjaśnień.

2. Minister Edukacji Narodowej podejmuje w ciągu miesiąca decyzję o uchyleniu uchwały senatu lub decyzji rektora uczelni w przypadku stwierdzenia ich niezgodności z przepisami ustawowymi lub statutem uczelni.

3. Uprawnienia Ministra Edukacji Narodowej w zakresie nadzoru przysługują odpowiednio innym właściwym ministrom w stosunku do nadzorowanych przez nich uczelni.

4. Państwowe wyższe szkoły teologiczne i wydziały teologiczne innych uczelni państwowych znajdują się ponadto, w zakresie określonym przez ich statuty, pod nadzorem władz właściwych kościołów i związków wyznaniowych.

Art. 32. Właściwy minister, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego oraz opinii rektora i senatu uczelni, może nałożyć na nią, w drodze decyzji administracyjnej, obowiązek realizacji określonego zadania w dziedzinie nauczania lub kształcenia kadr naukowych, zapewniając odpowiednie środki jego realizacji.

Art. 33. 1. Minister Edukacji Narodowej, w porozumieniu w właściwymi ministrami, koordynuje współpracę uczelni z zagranicznymi instytucjami naukowymi w ramach umów międzynarodowych, o których treści informuje uczelnie.

2. Minister Edukacji Narodowej, z zastrzeżeniem ust. 3, określa warunki kierowania osób za granicę w celach naukowych, dydaktycznych i szkoleniowych oraz szczególne ich uprawnienia.

3. Warunki i tryb kierowania przez uczelnię jej pracowników i studentów za granicę w celach, o których mowa w ust. 2, określa senat uczelni.

4. Minister Edukacji Narodowej określa formy i warunki, na jakich osoba nie będąca obywatelem polskim może podejmować i odbywać studia, uczestniczyć w badaniach naukowych i szkoleniach.

5. Minister Edukacji Narodowej określa zasady odpłatności za studia i szkolenie osób nie będących obywatelami polskimi.

Art. 34. 1. Uczelnia przedstawia Ministrowi Edukacji Narodowej oraz właściwemu ministrowi roczne sprawozdania, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 9, wraz z informacją o stanie i strukturze zatrudnienia.

2. Niezależnie od sprawozdań, o których mowa w ust. 1, uczelnia powiadamia Ministra Edukacji Narodowej oraz właściwego ministra o:

- 1) uchwaleniu lub zmianie statutu,
- 2) uchwaleniu lub zmianie regulaminu studiów, jak również planów studiów na poszczególnych kierunkach studiów,

- 3) zasadach i trybie przyjmowania na poszczególne kierunki studiów,
- 4) uchwałach podjętych w sprawach określonych w art. 48 ust. 1 pkt 2,
- 5) ogłoszeniu konkursu na stanowisko profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego,
- 6) zatrudnieniu profesora nadzwyczajnego,
- 7) zawarciu i treści umowy z zagraniczną instytucją naukową.

Rozdział 2

Rada Główna Szkolnictwa Wyższego

Art. 35. 1. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego, zwana dalej „Radą Główną”, jest wybieralnym organem przedstawicielskim szkolnictwa wyższego.

2. Rada Główna współdziała z Ministrem Edukacji Narodowej i innymi organami państwowymi przy wykonywaniu przez nie zadań w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki.

3. Minister Edukacji Narodowej zapewnia obsługę administracyjną oraz środki finansowe niezbędne dla funkcjonowania Rady Główniej.

Art. 36. 1. Kadencja Rady Główniej trwa trzy lata i rozpoczyna się 1 grudnia.

2. Rada Główna składa się z pięćdziesięciu członków.

3. W skład Rady Główniej wchodzi wybrani przedstawiciele:

- 1) nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego oraz innych nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego, w liczbie trzydziestu pięciu,
- 2) innych nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy, w liczbie dziesięciu,
- 3) studentów, w liczbie pięciu.

Art. 37. 1. Wyboru członków Rady Główniej wymienionych w art. 36 ust. 3 pkt 1 i 2 dokonują wybrani w grupach uczelni, o których mowa w ust. 5, elektorzy zgromadzeni na ogólnopolskich zebraniach wyborczych.

2. Elektorów wybiera się w proporcji: jeden elektor na każdą rozpoczynającą się liczbę pięćdziesięciu nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego oraz jeden elektor na każdą rozpoczynającą się liczbę dwustu innych nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy.

3. W uczelniach artystycznych wyboru elektorów w grupach, o których mowa w ust. 2, dokonuje się w proporcji odpowiednio: jeden elektor na każdą rozpoczynającą się liczbę dwudziestu oraz jeden na każdą rozpoczynającą się liczbę pięćdziesięciu nauczycieli akademickich.

4. W każdej uczelni wybiera się co najmniej jednego elektora z każdej z grup nauczycieli akademickich, o których mowa w ust. 2.

5. Każda z następujących grup uczelni: uniwersytety, uczelnie techniczne, uczelnie medyczne, uczelnie rolnicze, uczelnie ekonomiczne, uczelnie pedagogiczne, uczelnie ar-

tystyczne i uczelnie wychowania fizycznego jest reprezentowana w Radzie Główniej przez co najmniej dwóch nauczycieli akademickich, o których mowa w art. 36 ust. 3 pkt 1.

6. Bierne prawo wyborcze do Rady Główniej nie przysługuje osobom pełniącym funkcje jednoosobowych organów uczelni.

7. Wyboru przedstawicieli studentów do Rady Główniej dokonuje, na okres jednego roku, ogólnopolskie przedstawicielstwo samorządów studenckich w trybie określonym przez jego regulamin.

Art. 38. Szczegółowe zasady i tryb wyboru elektorów i członków Rady Główniej określa regulamin wyborczy uchwalony przez Radę Główną, z zachowaniem odpowiednio zasad określonych w art. 59 ust. 1 pkt 4—6.

Art. 39. W razie wygaśnięcia mandatu członka Rady Główniej w trakcie jej kadencji, zwolniony mandat obejmuje osoba, która w wyborach w danej grupie uczelni uzyskała kolejną największą liczbę głosów, z zachowaniem zasady art. 37 ust. 5.

Art. 40. 1. Minister Edukacji Narodowej i inni ministrowie nadzorujący uczelnie mogą uczestniczyć w posiedzeniach plenarnych Rady Główniej i w posiedzeniach jej sekcji.

2. W posiedzeniach Rady Główniej uczestniczy, z głosem doradczym, dwóch przedstawicieli Rady Wyższego Szkolnictwa Wojskowego i Nauki.

3. Przewodniczący Rady Główniej może zapraszać do udziału w posiedzeniach Rady inne osoby.

Art. 41. 1. Rada Główna podejmuje decyzje na posiedzeniach plenarnych.

2. Organami Rady Główniej są:

- 1) przewodniczący Rady Główniej,
- 2) prezydium Rady Główniej.

3. Rada Główna powołuje sekcje, w tym sekcje dla grup uczelni, o których mowa w art. 37 ust. 5.

4. Jeżeli w skład sekcji Rady Główniej powołanej dla jednej z grup uczelni, o których mowa w art. 37 ust. 5, wchodzi mniej niż siedmiu członków Rady, Rada Główna wybiera pozostałych członków sekcji spośród kandydatów przedstawionych przez senaty uczelni danej grupy. Wybrani w ten sposób członkowie sekcji nie są członkami Rady Główniej.

5. Rada Główna może upoważnić prezydium lub sekcje do podejmowania uchwał w swoim imieniu w sprawach, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 3 i 4.

6. Sposób wyboru i kompetencje organów oraz organizację i tryb działania Rady Główniej określa regulamin uchwalony przez Radę.

Art. 42. 1. Rada Główna na wniosek Ministra Edukacji Narodowej lub z własnej inicjatywy:

- 1) określa warunki, jakim powinna odpowiadać uczelnia, aby utworzyć i prowadzić kierunek studiów, minimalne wymagania programowe dla poszczególnych kierunków studiów oraz nazwy tych kierunków,
- 2) ustala kryteria określające dla poszczególnych kierunków studiów liczbę stanowisk profesorów zwyczajnych

i profesorów nadzwyczajnych, na które uczelniom przyznawane są środki, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1,

3) określa warunki, jakim powinna odpowiadać uczelnia, aby nadawać tytuły zawodowe.

2. Rada Główna ponadto:

1) wskazuje kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego w zakresie badań naukowych, kształcenia kadr i dydaktyki oraz bazy materialnej uczelni,

2) opiniuje kryteria przyznawania uczelniom przez właściwego ministra dotacji i innych środków z budżetu państwa, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1—3,

3) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących badań naukowych, szkolnictwa wyższego oraz stopni naukowych i tytułu naukowego, jak również projekty umów międzynarodowych dotyczących równoważności tytułów zawodowych oraz stopni naukowych i tytułu naukowego; projekty aktów normatywnych i umów międzynarodowych przedstawia Radzie Głównej Minister Edukacji Narodowej,

4) wyraża z własnej inicjatywy opinie w innych sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego, jak również wyraża opinie w sprawach przedstawionych jej przez Ministra Edukacji Narodowej lub innych właściwych ministrów, senaty uczelni oraz ogólnopolskie przedstawicielstwo samorządów studenckich.

3. Rada Główna współdziała z właściwymi ministrami oraz zasięga opinii właściwych organizacji samorządu zawodowego przy określaniu minimalnych wymagań programowych dla poszczególnych kierunków studiów.

4. Uchwały Rady Głównej podjęte w sprawach, o których mowa w ust. 1, są publikowane w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Art. 43. 1. Rada Główna może występować do organów uczelni i właściwych ministrów o udzielanie wyjaśnień i informacji w sprawach wchodzących w zakres jej działania.

2. Rada Główna przesyła uczelniom roczne sprawozdania ze swojej działalności.

Art. 44. Minister Edukacji Narodowej uchyla uchwałę Rady Głównej w przypadku stwierdzenia jej niezgodności z przepisami ustawowymi.

Art. 45. Wyższe szkolnictwo artystyczne posiada ponadto swój organ przedstawicielski przy właściwym ministrze, składający się z dwudziestu członków. Przepisy art. 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41 i 42 ust. 2 pkt 4 oraz — w zakresie określonym przez Radę Główną — art. 42 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Dział III

Ustrój uczelni

Rozdział 1

Organy uczelni

Art. 46. 1. Organami kolegialnymi uczelni są senat i rady wydziałów.

2. Organami jednoosobowymi uczelni są rektor i dziekani.

3. Organami wyborczymi uczelni są kolegia elektorów, jeżeli statut je przewiduje.

4. Występujące w ustawie pojęcia „dziekani” lub „rada wydziału” oznaczają także odpowiednio „kierownika” lub „radę jednostki organizacyjnej” w rozumieniu art. 64 ust. 1.

Art. 47. 1. W skład senatu wchodzi:

1) rektor jako przewodniczący,

2) prorektor lub prorektorzy,

3) dziekani,

4) wybrani przedstawiciele, w liczbie określonej przez statut uczelni:

a) nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego oraz innych nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego,

b) pozostałych nauczycieli akademickich,

c) samorządu studenckiego,

d) pracowników uczelni nie będących nauczycielami akademickimi,

5) ponadto, jeżeli statut uczelni tak stanowi, dyrektor administracyjny, kwestor, dyrektor biblioteki głównej i dyrektor ośrodka dokumentacji i informacji naukowej.

2. Przedstawiciele, o których mowa w ust. 1 pkt 4, są wybierani w trybie określonym w statucie uczelni, z tym że wymienieni w lit. b) i c) są wybierani w liczbie nie mniejszej niż po 10% składu senatu, a w lit. d) — w liczbie nie większej niż 10% składu senatu.

3. Nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego stanowią ponad połowę, lecz nie więcej niż 3/5 składu senatu.

4. Osoby wymienione w ust. 1 pkt 5, jeżeli nie są członkami senatu, uczestniczą w jego posiedzeniach z głosem doradczym. W posiedzeniach senatu uczestniczą także z głosem doradczym przedstawiciele związków zawodowych działających w uczelni, po jednym z każdego związku.

5. Skład senatu uczelni jednowydziałowej lub bezwydziałowej ustala statut uczelni, kierując się odpowiednio przepisami ust. 1—4.

Art. 48. 1. Do kompetencji senatu należy:

1) ustalanie ogólnych kierunków działalności uczelni,

2) tworzenie i znoszenie, na wniosek rady wydziału, kierunków studiów,

3) nadawanie tytułu doktora honoris causa,

4) wyrażanie zgody na zawieranie przez rektora umów z zagranicznymi instytucjami naukowymi,

5) wyrażanie zgody na prowadzenie przez uczelnię szkoły ponadpodstawowej,

6) uchwalanie planu rzeczowo-finansowego uczelni,

7) ustalanie, na zasadach określonych w ustawie i statucie uczelni, pensum dydaktycznego dla poszczególnych stanowisk, warunków jego obniżania oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych,

8) wyrażanie zgody na:

a) nabycie lub zbycie przez uczelnię składników mienia o wartości określonej w statucie uczelni,

b) przyjęcie darowizny, spadku lub zapisu o wartości określonej w statucie uczelni,

- c) przystąpienie do spółki, spółdzielni lub innej organizacji gospodarczej oraz na utworzenie fundacji,
- 9) ocena działalności rektora oraz zatwierdzanie rocznych sprawozdań z działalności uczelni,
- 10) podejmowanie uchwał w innych sprawach określonych w ustawie lub statucie uczelni albo wymagających wypowiedzi społeczności akademickiej.

2. Senat uczelni, która nie spełnia wymagań określonych w art. 12 ust. 1 i 2, przedstawia właściwemu ministrowi uchwałę w sprawach określonych w ust. 1 pkt 2. Jeżeli minister w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania uchwały nie odmówi jej zatwierdzenia, uchwała wchodzi w życie.

3. Senat uczelni jednowydziałowej lub bezwydziałowej pełni również funkcje rady wydziału.

Art. 49. 1. Rektor kieruje działalnością uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz. Rektor jest przełożonym pracowników oraz studentów uczelni.

2. Rektor podejmuje decyzje dotyczące funkcjonowania uczelni, nie zastrzeżone dla innych organów uczelni lub dyrektora administracyjnego.

3. Rektor w szczególności:

- 1) podejmuje decyzje dotyczące mienia i gospodarki uczelni, przekraczające zakres zwykłego zarządu uczelnią,
- 2) sprawuje nadzór nad administracją i gospodarką uczelni w zakresie zwykłego zarządu,
- 3) wydaje, na wniosek dyrektora administracyjnego, regulamin organizacyjny uczelni,
- 4) dba o przestrzeganie prawa oraz bezpieczeństwo i porządek na terenie uczelni.

Art. 50. 1. W skład rady wydziału wchodzi:

- 1) dziekan jako jej przewodniczący,
- 2) prodziekan lub prodziekani,
- 3) nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego oraz inni nauczyciele akademicy posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego, zatrudnieni na wydziale,
- 4) wybrani przedstawiciele:
 - a) pozostałych nauczycieli akademickich zatrudnionych na wydziale,
 - b) samorządu studenckiego wydziału,
 - c) pracowników uczelni zatrudnionych na wydziale, nie będących nauczycielami akademickimi.

2. Statut uczelni może stanowić, że przy określonej liczbie nauczycieli akademickich, o których mowa w ust. 1 pkt 3, w skład rady wydziału mogą wchodzić w ustalonej liczbie ich wybrani przedstawiciele.

3. Do wyboru przedstawicieli, o których mowa w ust. 1 pkt 4 oraz w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepis art. 47 ust. 2.

4. W posiedzeniu rady wydziału uczestniczą z głosem doradczym przedstawiciele związków zawodowych, których statutowa jednostka działa na wydziale, po jednym z każdego związku.

5. W posiedzeniu rady wydziału mogą uczestniczyć, z głosem doradczym, emerytowani nauczyciele akademicy

zatrudnieni na wydziale przed przejściem na emeryturę na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego.

Art. 51. Do kompetencji rady wydziału należy:

- 1) ustalanie ogólnych kierunków działania wydziału,
- 2) uchwalanie, po zasięgnięciu opinii wydziałowego organu uchwałodawczego samorządu studenckiego, programów nauczania i planów studiów,
- 3) uchwalanie planu rzeczowo-finansowego wydziału,
- 4) ocena działalności dziekana oraz zatwierdzanie rocznego sprawozdania dziekana z działalności wydziału,
- 5) podejmowanie uchwał w innych sprawach określonych w ustawie lub statucie uczelni.

Art. 52. 1. Dziekan kieruje wydziałem i reprezentuje go na zewnątrz. Dziekan jest przełożonym pracowników i studentów wydziału.

2. Dziekan podejmuje decyzje dotyczące funkcjonowania wydziału, nie zastrzeżone dla innych organów uczelni lub dyrektora administracyjnego.

3. Dziekan ponadto:

- 1) sprawuje nadzór nad działalnością jednostek organizacyjnych wydziału,
- 2) dba o przestrzeganie prawa oraz bezpieczeństwo i porządek na terenie wydziału,
- 3) podejmuje decyzje w innych sprawach określonych w ustawie lub statucie uczelni.

Art. 53. 1. Tryb zwoływania posiedzeń i pracy organów kolegialnych uczelni określa statut uczelni.

2. Uchwały organów kolegialnych uczelni zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby ich członków, chyba że ustawa lub statut uczelni określają wyższe wymagania.

Art. 54. 1. Uchwały senatu, podjęte w sprawach należących do jego kompetencji, są wiążące dla rektora i innych organów uczelni oraz wszystkich członków społeczności akademickiej.

2. Uchwały rady wydziału, podjęte w sprawach należących do jej kompetencji, są wiążące dla dziekana i wszystkich członków społeczności wydziału.

Art. 55. 1. Od uchwały rady wydziału służy odwołanie do senatu.

2. Senat uchyla uchwałę rady wydziału niezgodną z przepisami ustawowymi lub statutem uczelni.

3. Senat może uchylić uchwałę rady wydziału naruszającą ważny interes uczelni.

Art. 56. 1. W razie podjęcia przez senat uchwały niezgodnej z przepisami ustawowymi lub statutem uczelni, rektor zawiesza jej wykonanie i w terminie czternastu dni zwołuje posiedzenie senatu celem ponownego rozpatrzenia uchwały. Jeżeli senat nie zmieni albo nie uchyli uchwały, rektor przekazuje ją Ministrowi Edukacji Narodowej lub innemu właściwemu ministrowi.

2. W razie podjęcia przez senat uchwały naruszającej ważny interes uczelni, rektor zawiesza jej wykonanie i w terminie czternastu dni zwołuje posiedzenie senatu

w celu ponownego rozpatrzenia uchwały. Uchwała wchodzi w życie, jeżeli senat większością co najmniej 3/4 głosów, przy udziale co najmniej 2/3 swojego statutowego składu, wypowie się za jej utrzymaniem.

Art. 57. 1. Od decyzji dziekana służy odwołanie do rektora.

2. Rektor uchyla decyzję dziekana niezgodną z przepisami ustawowymi, statutem uczelni lub regulaminem studiów.

3. Rektor może uchylić decyzję dziekana naruszającą ważny interes uczelni.

Art. 58. Skład kolegium elektorów określa statut uczelni.

Art. 59. 1. Tryb wyboru jednoosobowych organów uczelni, przedstawicieli do organów kolegialnych oraz na inne wybieralne stanowiska określa statut uczelni przy zachowaniu następujących zasad:

- 1) czynne prawo wyborcze przysługuje pracownikom zatrudnionym w uczelni co najmniej w połowie pełnego wymiaru czasu pracy oraz studentom uczelni,
- 2) bierne prawo wyborcze przysługuje pracownikom zatrudnionym w uczelni w pełnym wymiarze czasu pracy oraz studentom uczelni,
- 3) organy uczelni są wybierane przy udziale przedstawicieli wszystkich grup społeczności akademickiej, o których mowa w art. 6 ust. 1,
- 4) każdemu z wyborców przysługuje prawo zgłaszania kandydatów,
- 5) głosowanie jest tajne,
- 6) wybór następuje, gdy kandydat uzyskał więcej niż połowę ważnie oddanych głosów, chyba że statut uczelni wymaga większości kwalifikowanej,
- 7) czas i miejsce przeprowadzenia wyborów podaje się do wiadomości w takim terminie i w taki sposób, aby wyborca miał możliwość wzięcia udziału w wyborach,
- 8) wybory przeprowadzają komisje wyborcze powołane w trybie określonym w statucie uczelni.

2. W uczelniach artystycznych i wydziałach artystycznych innych uczelni bierne prawo wyborcze przysługuje także pracownikom zatrudnionym co najmniej w połowie pełnego wymiaru czasu pracy.

3. Wybór przedstawicieli do kolegium elektorów odbywa się z zachowaniem zasad ust. 1, z tym że elektorów spośród nauczycieli akademickich wybierają wszyscy nauczyciele akademicy.

Art. 60. 1. Rektor wybierany jest przez kolegium elektorów albo przez senat spośród osób posiadających tytuł naukowy lub stopień doktora habilitowanego, także nie zatrudnionych w uczelni. Organ wybierający rektora oraz tryb jego wyboru określa statut uczelni.

2. W uczelni artystycznej rektor może być także wybrany spośród osób nie spełniających wymagań określonych w ust. 1.

3. Przewodniczący właściwej komisji wyborczej wydaje akt stwierdzający wybór i niezwłocznie powiadamia o wyborze właściwego ministra.

4. Prorektora lub prorektorów, w liczbie określonej przez statut uczelni, wybiera organ, który dokonał wyboru rektora, na wniosek tego rektora.

5. Kandydatura prorektora do spraw studenckich wymaga zgody większości przedstawicieli studentów w organie wybierającym.

Art. 61. 1. Rektora lub prorektora może odwołać organ, który dokonał ich wyboru.

2. Wniosek o odwołanie rektora lub prorektora może być zgłoszony przez co najmniej 1/3 statutowego składu senatu. Wniosek o odwołanie prorektora do spraw studenckich może być zgłoszony również przez wszystkich przedstawicieli studentów wchodzących w skład senatu.

3. Uchwała o odwołaniu rektora lub prorektora jest podejmowana większością co najmniej 3/4 głosów przy obecności co najmniej 2/3 statutowego składu organu, który dokonał wyboru.

Art. 62. 1. Dziekan jest wybierany przez radę wydziału albo kolegium elektorów. Organ wybierający dziekana oraz tryb jego wyboru określa statut uczelni.

2. Prodziekana lub prodziekanów, w liczbie określonej przez statut uczelni, wybiera organ, który dokonał wyboru dziekana, na wniosek tego dziekana. Do wyboru prodziekana do spraw studenckich stosuje się odpowiednio przepis art. 60 ust. 5.

3. Dziekana lub prodziekana może odwołać organ, który dokonał ich wyboru. Do odwołania dziekana lub prodziekana stosuje się odpowiednio przepisy art. 61.

Art. 63. 1. Kadencja kolegialnych i jednoosobowych organów uczelni trwa trzy lata, chyba że statut uczelni przewiduje krótszą kadencję danego organu. Kadencja rozpoczyna się z dniem 1 września roku wyborów i kończy się z dniem 31 sierpnia, chyba że statut uczelni stanowi inaczej.

2. Czas trwania mandatu studentów w organach kolegialnych uczelni określa jej statut.

3. Statut uczelni określa przypadki wygaśnięcia mandatu członka organu kolegialnego oraz jednoosobowego przed upływem kadencji oraz tryb dokonywania wyborów uzupełniających.

4. Rektor, prorektor, dziekan lub prodziekan może być wybrany na tę samą funkcję nie więcej niż na dwie następujące po sobie kadencje.

5. Organy kolegialne uczelni pełnią swoje funkcje do czasu ukonstytuowania się organów nowej kadencji.

Rozdział 2

Organizacja uczelni

Art. 64. 1. Podstawową jednostką organizacyjną uczelni jest wydział, chyba że statut stanowi inaczej. Podstawowa jednostka organizacyjna prowadzi jeden lub więcej kierunków studiów.

2. W uczelni, która spełnia wymagania określone w art. 12 ust. 1 i 2, podstawowe jednostki organizacyjne uczelni tworzy, przekształca i znosi senat, a w innej uczelni — właściwy minister na wniosek senatu uczelni, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

3. W uczelni mogą być tworzone inne jednostki organizacyjne, w szczególności ogólnouczelniane, międzywydziałowe i pozawydziałowe.

4. Uczelnia może tworzyć jednostki międzyuczelniane i jednostki wspólne z innymi podmiotami, w szczególności instytucjami naukowymi, w tym również zagranicznymi.

Art. 65. 1. W skład uczelni wchodzi biblioteka główna, która jest ogólnouczelnianą jednostką organizacyjną o zadaniach naukowych, dydaktycznych i usługowych.

2. Biblioteka główna stanowi podstawę jednolitego systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, tworzonego na zasadach określonych w statucie, pełni funkcję ogólnodostępnej biblioteki naukowej, jest ogniwem ogólnokrajowej sieci dokumentacji i informacji naukowej oraz ogólnokrajowej sieci bibliotecznej.

3. Dostęp do zbiorów bibliecznych jest organizowany w sposób nie naruszający przepisu art. 2 ust. 1.

Art. 66. 1. Dyrektorem biblioteki głównej może być osoba posiadająca uprawnienia bibliotekarza dyplomowanego. Dyrektorem biblioteki głównej może być także osoba posiadająca tytuł naukowy.

2. Dyrektora biblioteki głównej powołuje rektor, po zasięgnięciu opinii senatu, spośród kandydatów przedstawionych przez radę biblioteczną.

Art. 67. 1. W uczelni działa rada biblieczna jako organ opiniotwórczy rektora.

2. Skład i kompetencje rady bibliecznej oraz tryb jej powoływania określa statut uczelni.

Art. 68. 1. Uczelnia może posiadać ośrodek dokumentacji i informacji naukowej. W przypadku jego powołania, odpowiedniej zmianie ulega zakres zadań biblioteki głównej.

2. Jeżeli uczelnia posiada ośrodek, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 66 i 67 stosuje się odpowiednio.

3. Uczelnia posiada archiwum, które stanowi ogniwo państwowej sieci archiwalnej.

4. Do ośrodka i archiwum, o których mowa w ust. 1 i 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 65.

Art. 69. 1. Rodzaje, warunki i tryb tworzenia, znoszenia i przekształcania jednostek organizacyjnych uczelni określa statut uczelni.

2. Jednostki, o których mowa w art. 64 ust. 4, tworzy się, znosi i przekształca na podstawie uchwały senatu.

Art. 70. 1. Dyrektor administracyjny kieruje administracją i gospodarką uczelni oraz podejmuje decyzje dotyczące mienia uczelni, w zakresie zwykłego zarządu uczelni, z wyłączeniem spraw zastrzeżonych w ustawie lub statucie dla organów uczelni.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, dyrektor administracyjny reprezentuje uczelnię na zewnątrz.

3. Szczegółowy zakres kompetencji dyrektora administracyjnego określa statut lub regulamin organizacyjny uczelni.

Art. 71. 1. Dyrektora administracyjnego powołuje i odwołuje rektor za zgodą senatu.

2. Zastępców dyrektora administracyjnego, w liczbie określonej przez statut uczelni, powołuje i odwołuje rektor na wniosek dyrektora administracyjnego.

Art. 72. 1. Kwestor pełni funkcję głównego księgowego i jest zastępcą dyrektora administracyjnego. Obowiązki i uprawnienia kwestora jako głównego księgowego regulują odrębne przepisy.

2. Kwestora powołuje i odwołuje rektor na wniosek dyrektora administracyjnego.

Art. 73. Strukturę administracyjną uczelni oraz zakres działania kierowników jednostek organizacyjnych administracji uczelni w sprawach nie uregulowanych w ustawie i statucie określa regulamin organizacyjny uczelni.

Rozdział 3

Przepisy szczególne

Art. 74. Przepisy niniejszego działu stosuje się do uczelni niepaństwowej w zakresie nie uregulowanym przez statut uczelni.

Dział IV

Pracownicy uczelni

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 75. 1. Uczelnia zatrudnia nauczycieli akademickich i pracowników nie będących nauczycielami akademickimi.

2. Nauczycielami akademickimi są:

1) pracownicy naukowo-dydaktyczni zatrudnieni na stanowiskach:

- a) profesora zwyczajnego,
- b) profesora nadzwyczajnego,
- c) adiunkta,
- d) asystenta,

2) pracownicy dydaktyczni zatrudnieni na stanowiskach:

- a) starszego wykładowcy,
- b) wykładowcy,
- c) lektora,
- d) instruktora,

3) pracownicy naukowci zatrudnieni na stanowiskach określonych w pkt 1.

3. Senat uczelni może ustalić inne nazwy stanowisk, o których mowa w ust. 2 pkt 2.

4. Pracownikami uczelni nie będącymi nauczycielami akademickimi są:

- 1) pracownicy naukowo-techniczni,
- 2) pracownicy biblieczni oraz dokumentacji i informacji naukowej,
- 3) pozostali pracownicy uczelni.

Art. 76. 1. Pracownikami naukowo-dydaktycznymi są osoby zatrudnione w uczelni w celu prowadzenia badań naukowych i pracy dydaktycznej.

2. Pracownikami naukowymi są osoby zatrudnione w uczelni w celu prowadzenia badań naukowych.

3. Pracownikami dydaktycznymi są osoby zatrudnione w uczelni w celu prowadzenia pracy dydaktycznej.

Art. 77. 1. Przepisy dotyczące pracowników naukowo-dydaktycznych stosuje się odpowiednio do pracowników wymienionych w art. 75 ust. 4 pkt 2 i mających uprawnienia bibliotekarza dyplomowanego oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej, zatrudnionych na stanowiskach: starszego kustosza i starszego dokumentalisty dyplomowanego, kustosza i dokumentalisty dyplomowanego, adiunkta bibliotecznego i adiunkta dokumentacji i informacji naukowej oraz asystenta bibliotecznego i asystenta dokumentacji i informacji naukowej, jeżeli ustawa lub przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Przepisy dotyczące pracowników dydaktycznych stosuje się odpowiednio do pracowników bibliotecznych oraz dokumentacji i informacji naukowej, zatrudnionych na stanowiskach: kustosza bibliotecznego, starszego bibliotekarza i starszego dokumentalisty, jeżeli ustawa lub przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Art. 78. Pracownikami naukowo-technicznymi są osoby zatrudnione w uczelni w celu wykonywania prac pomocniczych w badaniach naukowych, świadczenia pomocy w przygotowywaniu i prowadzeniu zajęć dydaktycznych oraz wykonywania prac usługowo-badawczych.

Rozdział 2

Powstanie i ustanie stosunku pracy nauczycieli akademickich

Art. 79. Nauczycielem akademickim może zostać osoba, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
- 2) nie została ukarana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z niskich pobudek,
- 3) nie została ukarana karą dyscyplinarną wymienioną w art. 127 ust. 1 pkt 5 lub 6,
- 4) korzysta z praw publicznych,
- 5) posiada kwalifikacje określone w ustawie.

Art. 80. 1. Na stanowisku profesora zwyczajnego można zatrudnić osobę, która posiada tytuł naukowy.

2. Na stanowisku profesora nadzwyczajnego można zatrudnić osobę, która posiada tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego.

3. Na stanowisku adiunkta można zatrudnić osobę, która posiada stopień naukowy.

4. Na stanowisku asystenta można zatrudnić osobę, która posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny tytuł zawodowy.

5. Statut uczelni może określić dodatkowe wymagania co do kwalifikacji zawodowych osób kandydujących na stanowiska, o których mowa w ust. 1—4.

Art. 81. 1. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z właściwymi ministrami określa specjalności, w których na stanowisku profesora nadzwyczajnego można zatrudnić osobę nie spełniającą warunków, o których mowa w art. 80 ust. 2, a posiadającą wybitne, twórcze osiągnięcia w pracy zawodowej poza uczelnią.

2. Tryb postępowania przy zatrudnianiu w przypadku wymienionym w ust. 1 określa Minister Edukacji Narodowej po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

Art. 82. Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki, jakie powinien spełniać kandydat na dyplomowanego bibliotekarza oraz na dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej,
- 2) zasady oraz tryb postępowania kwalifikacyjnego przyznającego uprawnienia bibliotekarza dyplomowanego i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej,
- 3) zasady awansowania dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Art. 83. 1. Kwalifikacje zawodowe, jakie powinna posiadać osoba zatrudniana na stanowisku dydaktycznym, określa statut uczelni.

2. Kwalifikacje zawodowe, jakie powinna posiadać osoba zatrudniana na jednym ze stanowisk, o których mowa w art. 77 ust. 2, określa Minister Edukacji Narodowej.

Art. 84. 1. Nauczycielem akademickim może być także osoba nie będąca obywatelem polskim. Zatrudnienie w uczelni osoby nie będącej obywatelem polskim następuje bez konieczności uzyskania zgody organu zatrudnienia.

2. Przy zatrudnianiu osoby, o której mowa w ust. 1, można odstąpić od warunków określonych w art. 80.

3. Osobie nie będącej obywatelem polskim, zatrudnionej w uczelni, przysługują uprawnienia wynikające z ustawy oraz prawo do korzystania ze świadczeń społecznej służby zdrowia i innych uprawnień przysługujących obywatelom polskim pozostającym w stosunku pracy.

Art. 85. 1. Stosunek pracy z nauczycielem akademickim nawiązuje się na podstawie mianowania, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

2. Mianowanie po raz pierwszy na dane stanowisko w uczelni pracownika naukowo-dydaktycznego i naukowego oraz starszego wykładowcy i wykładowcy następuje po zakwalifikowaniu w drodze konkursu otwartego.

3. Kryteria kwalifikacyjne oraz tryb przeprowadzania konkursu określa statut uczelni.

Art. 86. 1. Na stanowisko profesora zwyczajnego mianuje właściwy minister na wniosek rektora, złożony za zgodą właściwej rady wydziału oraz senatu.

2. Na stanowisko profesora nadzwyczajnego mianuje rektor na wniosek dziekana, złożony za zgodą właściwej rady wydziału, po zasięgnięciu opinii senatu.

3. Na inne stanowiska nauczycieli akademickich na wydziałach lub w innych podstawowych jednostkach organizacyjnych uczelni mianuje rektor na wniosek dziekana, zaopiniowany przez właściwą radę wydziału.

4. Na pozostałe stanowiska nauczycieli akademickich mianuje rektor na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej określonej w statucie uczelni.

5. Akt mianowania nauczyciela akademickiego powinien w szczególności określić:

- 1) stanowisko i miejsce pracy,
- 2) termin rozpoczęcia pracy,
- 3) rodzaj i okres mianowania,
- 4) wynagrodzenie lub zasady jego ustalania.

Art. 87. 1. Mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego osoby mającej tytuł naukowy następuje na stałe.

2. Pierwsze mianowanie osoby nie posiadającej tytułu naukowego na stanowisko profesora nadzwyczajnego następuje na okres pięciu lat, a następne — na czas nie określony.

3. Jeżeli po upływie okresu lub okresów zatrudnienia osoby nie mającej tytułu naukowego na stanowisku profesora nadzwyczajnego osoba ta nie jest mianowana na to stanowisko, wraca na poprzednio zajmowane stanowisko, jeżeli nie była pracownikiem uczelni, mianuje się ją na stanowisko adiunkta lub starszego wykładowcy.

Art. 88. 1. Na stanowisko adiunkta mianuje się na czas nie określony.

2. Okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta osoby nie mającej stopnia naukowego doktora habilitowanego nie powinien przekroczyć dziewięciu lat, chyba że statut uczelni określi dłuższy okres.

Art. 89. 1. Na stanowisko asystenta mianuje się na czas nie określony.

2. Osobę, która nie odbyła stażu asystenckiego w trybie art. 151, mianuje się po raz pierwszy na stanowisko asystenta na okres jednego roku.

3. Łączny okres zatrudnienia na stanowisku asystenta osoby nie mającej stopnia naukowego doktora nie powinien przekroczyć ośmiu lat.

Art. 90. Bieg terminów, o których mowa w art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 3, ulega zawieszeniu na czas trwania urlopu macierzyńskiego i wychowawczego, urlopu dla poratowania zdrowia i urlopu uzyskanego w związku z zatrudnieniem poza uczelnią w celu nabycia umiejętności praktycznych przydatnych do wykonywania obowiązków pracowników naukowo-dydaktycznych oraz na czas trwania służby wojskowej.

Art. 91. Na pozostałe stanowiska nauczycieli akademickich oraz na stanowiska określone w art. 77 mianuje się na czas nie określony.

Art. 92. Nawiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim, który ma być zatrudniony w uczelni jako dodatkowym miejscem pracy, w niepełnym wymiarze czasu pracy albo też dla wykonania określonych zadań, następuje w drodze umowy o pracę. Umowę o pracę zawiera rektor, na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej określonej w statucie uczelni, po zasięgnięciu opinii właściwej rady wydziału.

Art. 93. 1. Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim może być rozwiązany:

- 1) na mocy porozumienia stron,
- 2) z końcem roku akademickiego przez oświadczenie pracownika o wypowiedzeniu, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.

2. Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim może być rozwiązany na mocy decyzji właściwego organu w razie:

- 1) czasowej niezdolności do pracy nauczyciela spowodowanej jego chorobą, jeżeli okres tej nieobecności przekracza jeden rok, a w razie stwierdzenia przez komisję

lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia poprawy stanu zdrowia i możliwości powrotu do pracy — jeżeli okres ten przekracza dwa lata; rozwiązanie stosunku pracy może nastąpić bez zachowania okresu wypowiedzenia,

- 2) nie usprawiedliwionego niezgłoszenia się nauczyciela na badanie przez komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, o którego przeprowadzenie wniosła uczelnia, po zasięgnięciu opinii lekarza; rozwiązanie stosunku pracy może nastąpić bez zachowania okresu wypowiedzenia,

- 3) zniesienia uczelni lub przekształcenia jej struktury w sposób uniemożliwiający dalsze zatrudnienie na dotychczas zajmowanym stanowisku; rozwiązanie stosunku pracy następuje z końcem roku akademickiego, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.

3. Stosunek pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nie określony może być rozwiązany również z innych ważnych przyczyn z końcem roku akademickiego na mocy decyzji właściwego organu, po uzyskaniu zgody organu kolegialnego wskazanego w statucie uczelni. Okres wypowiedzenia stosunku pracy z nauczycielem akademickim wynosi sześć miesięcy.

Art. 94. 1. Rozwiązanie stosunku pracy z mianowanym nauczycielem akademickim następuje na mocy decyzji właściwego organu:

- 1) bez zachowania okresu wypowiedzenia — w razie orzeczenia przez komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia trwałej niezdolności nauczyciela do pracy na zajmowanym stanowisku; badanie nauczyciela przez komisję lekarską może nastąpić na wniosek nauczyciela akademickiego lub uczelni,
- 2) z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia z końcem roku akademickiego — w razie otrzymania przez nauczyciela dwukrotnie, w odstępie nie krótszym niż jeden rok, a nie dłuższym niż dwa lata, negatywnej oceny, o której mowa w art. 104.

2. Rozwiązanie stosunku pracy z adiunktem lub asystentem mianowanym na czas nie określony następuje na mocy decyzji właściwego organu z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia z końcem roku akademickiego, w którym upłynął okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 3.

Art. 95. 1. Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim wygasa z mocy prawa w razie:

- 1) stwierdzenia, że mianowanie nastąpiło na podstawie fałszywych lub nieważnych dokumentów,
- 2) porzucenia pracy,
- 3) prawomocnego ukarania karą dyscyplinarną zwolnienia z pracy lub wydalenia z zawodu nauczycielskiego,
- 4) prawomocnego skazania na karę utraty praw publicznych lub prawa wykonywania zawodu nauczyciela,
- 5) upływu trzymiesięcznego okresu nieobecności w pracy z powodu odbywania kary pozbawienia wolności,
- 6) upływu okresu, na który nastąpiło mianowanie.

2. Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim wygasa z końcem roku akademickiego, w którym:

- 1) nauczyciel akademicki osiągnął wiek emerytalny, jeżeli okres zatrudnienia umożliwi mu nabycie prawa do emerytury; jeżeli z osiągnięciem wieku emerytalnego nauczyciel akademicki nie nabył prawa do emerytury, wygaśnięcie stosunku pracy następuje z końcem roku akademickiego, w którym nabył to prawo lub w którym upłynęło pięć lat od osiągnięcia wieku emerytalnego,
- 2) nauczyciel akademicki zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego ukończył 70 lat życia.

Art. 96. Organem właściwym do rozwiązania lub do stwierdzenia wygaśnięcia stosunku pracy z mianowanym nauczycielem akademickim jest organ uprawniony do mianowania na właściwe stanowisko.

Art. 97. 1. W zakresie roszczeń mianowanego nauczyciela akademickiego z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania przez uczelnię stosunku pracy za wypowiedzeniem stosuje się odpowiednio przepisy działu drugiego, rozdziału II, oddziału 4 Kodeksu pracy.

2. W zakresie roszczeń mianowanego nauczyciela akademickiego z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania przez uczelnię stosunku pracy bez wypowiedzenia lub stwierdzenia jego wygaśnięcia stosuje się odpowiednio przepisy działu drugiego, rozdziału II, oddziału 6 Kodeksu pracy.

Art. 98. Rozwiązanie i wygaśnięcie umowy o pracę z nauczycielem akademickim następuje na zasadach określonych w Kodeksie pracy, z tym że rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem następuje z końcem roku akademickiego.

Rozdział 3

Obowiązki i prawa nauczycieli akademickich

Art. 99. 1. Pracownicy naukowo-dydaktyczni są obowiązani:

- 1) prowadzić badania naukowe, rozwijać twórczość naukową albo artystyczną oraz podnosić swoje kwalifikacje,
- 2) kształcić studentów oraz innych uczestników studiów i kursów prowadzonych przez uczelnię,
- 3) uczestniczyć w pracach organizacyjnych uczelni.

2. Pracownicy naukowcy mają obowiązki określone w ust. 1 pkt 1 i 3.

3. Do obowiązków pracowników naukowo-dydaktycznych i naukowych zatrudnionych na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego należy również kształcenie młodej kadry naukowej.

4. Pracownicy dydaktyczni są obowiązani:

- 1) kształcić studentów oraz innych uczestników studiów i kursów prowadzonych przez uczelnię,
- 2) podnosić swoje kwalifikacje zawodowe,
- 3) uczestniczyć w pracach organizacyjnych uczelni.

Art. 100. 1. Nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelniach medycznych lub podstawowych jednostkach organizacyjnych uczelni działających w zakresie nauk medycznych poza uczelnią medyczną, posiadający prawo wyko-

nywania zawodów medycznych, uczestniczą w sprawowaniu opieki zdrowotnej prowadzonej w ramach społecznego systemu ochrony zdrowia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni działających w zakresie nauk weterynaryjnych.

Art. 101. 1. Czas pracy nauczyciela akademickiego jest określony zakresem jego obowiązków dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych.

2. Rodzaje zajęć dydaktycznych rozliczanych w ramach pensum i wymiar pensum w granicach określonych w ust. 3 i 4 ustala senat uczelni. Pensum może być również wykonywane poza uczelnią, a w szczególności w szkole ponadpodstawowej, na zasadach określonych przez senat.

3. Dla pracowników naukowo-dydaktycznych minimalny wymiar pensum wynosi 120 godzin obliczeniowych rocznie, a maksymalny — 210 godzin obliczeniowych rocznie.

4. Dla starszych wykładowców i wykładowców oraz osób zatrudnionych na stanowiskach równorzędnych minimalny wymiar pensum wynosi 240 godzin obliczeniowych rocznie, a maksymalny — 360 godzin obliczeniowych rocznie; dla lektorów i instruktorów oraz osób zatrudnionych na stanowiskach równorzędnych minimalny i maksymalny wymiar pensum wynosi odpowiednio 300 i 540 godzin obliczeniowych rocznie.

5. Rozkład zajęć, o którym mowa w ust. 1, ustala kierownik jednostki organizacyjnej określonej w statucie uczelni.

6. Obowiązkowy wymiar czasu pracy pracowników, o których mowa w art. 75 ust. 2 pkt 3 oraz art. 77 ust. 1 i 2, wynosi 36 godzin tygodniowo.

Art. 102. 1. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych koniecznością realizacji programu nauczania, nauczyciel akademicki może być zobowiązany do prowadzenia zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych. Ilość tych godzin nie może przekraczać dla pracowników naukowo-dydaktycznych 1/4, a dla pracowników dydaktycznych 1/2 pensum.

2. Nauczyciela akademickiego w ciąży lub wychowującego dziecko do jednego roku nie można zatrudniać w godzinach ponadwymiarowych bez jego zgody.

Art. 103. Nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, podejmując dodatkowe zatrudnienie w ramach stosunku pracy, ma obowiązek zawiadomić o tym rektora.

Art. 104. 1. Wszyscy nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie, stosownie do zakresu obowiązków, o których mowa w art. 99.

2. Oceny nauczyciela akademickiego dokonuje się co cztery lata lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej uczelni. Oceny dokonuje się także przed upływem okresu, na który nauczyciel akademicki został zatrudniony.

3. W przypadku otrzymania przez nauczyciela akademickiego oceny negatywnej, dodatkową ocenę przeprowadza się po upływie roku.

4. Podstawowe kryteria oceny i tryb okresowego oceniania nauczycieli akademickich określa statut uczelni.

Art. 105. 1. Wynagrodzenie nauczyciela akademickiego składa się z wynagrodzenia zasadniczego i innych składników.

2. Wynagrodzenie zasadnicze pracowników naukowo-dydaktycznych składa się z wynagrodzenia za prowadzenie badań naukowych oraz wynagrodzenia za pracę dydaktyczną i organizacyjną, których wysokość ustalana jest w trybie określonym w ust. 7.

3. Wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za staż pracy i dodatek funkcyjny są wypłacane nauczycielowi akademickiemu miesięcznie z góry.

4. Prawo do wynagrodzenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego, w którym ustał stosunek pracy.

5. Nauczyciel akademicki zachowuje prawo do wynagrodzenia za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy.

6. Nauczycielowi akademickiemu przysługuje dodatek za staż pracy w wysokości 1% wynagrodzenia zasadniczego za każdy rok pracy, wypłacany w okresach miesięcznych, poczynając od czwartego roku pracy, z tym że dodatek ten nie może przekroczyć 20% wynagrodzenia zasadniczego.

7. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej określa, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia zasadniczego oraz wysokość i zasady przyznawania innych składników wynagrodzenia, w tym wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe.

Art. 106. 1. Senat uczelni może zwiększyć wysokość wynagrodzeń ponad wysokość ustaloną na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w art. 105 ust. 7, jeżeli uczelnia posiada na ten cel środki pochodzące ze źródeł innych niż określone w art. 24 ust. 1 pkt 1.

2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określa, w drodze rozporządzenia, zasady wynagradzania nauczycieli akademickich za prowadzenie działalności, o której mowa w art. 100 ust. 1, oraz zasady jej finansowania.

3. Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze rozporządzenia, zasady wynagradzania nauczycieli akademickich za prowadzenie działalności, o której mowa w art. 100 ust. 2.

Art. 107. 1. Nauczyciel akademicki, który po raz pierwszy podejmuje pracę w uczelni na podstawie mianowania na stanowisku asystenta, instruktora, lektora lub wykładowcy, otrzymuje jednorazowy zasiłek na zagospodarowanie w wysokości dwumiesięcznego należnego wynagrodzenia zasadniczego.

2. Zasiłek, o którym mowa w ust. 1, podlega zwrotowi, jeżeli przed upływem trzech lat pracy stosunek pracy z nauczycielem akademickim ustanie w trybie określonym w art. 93 ust. 1 pkt 2, art. 94 ust. 1 pkt 2 lub art. 95 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4 i 5. W uzasadnionych przypadkach rektor uczelni może zwolnić nauczyciela akademickiego w całości lub części od obowiązku zwrotu zasiłku.

3. Prawo do zasiłku, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje w przypadku uprzedniego uzyskania równorzędnego zasiłku z innego tytułu.

Art. 108. 1. Nauczycielowi akademickiemu przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze sześciu tygodni w ciągu roku. Tryb udzielania urlopów określa senat uczelni.

2. Nauczyciel akademicki uzyskuje prawo do pierwszego urlopu wypoczynkowego w ostatnim dniu poprzedzającym letnią przerwę w zajęciach dydaktycznych, a prawo do drugiego i dalszych urlopów — z początkiem każdego następnego roku kalendarzowego.

3. Nauczyciel akademicki zatrudniony w uczelni na czas określony, krótszy niż dziesięć miesięcy, ma prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze proporcjonalnym do przepracowanego okresu.

4. W razie niewykorzystania przez nauczyciela akademickiego przysługującego mu urlopu wypoczynkowego z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy, powołania do zasadniczej służby wojskowej albo do odbywania zastępczo obowiązku tej służby, do okresowej służby wojskowej lub do odbywania długotrwałego szkolenia wojskowego — nauczycielowi akademickiemu przysługuje ekwiwalent pieniężny za okres nie wykorzystanego urlopu, jeżeli ustanie stosunku pracy nie nastąpiło z przyczyn powodujących utratę prawa do urlopu wypoczynkowego.

5. Nauczycielowi akademickiemu w okresie urlopu wypoczynkowego przysługuje wynagrodzenie takie, jakie otrzymałby, gdyby w tym czasie pracował. Zmienne składniki wynagrodzenia są obliczane na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z okresu dziesięciu miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu, a jeżeli nauczyciel akademicki jest zatrudniony krócej — na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z okresu zatrudnienia, z uwzględnieniem stawek wynagrodzenia obowiązujących w okresie urlopu.

6. Minister Edukacji Narodowej, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady ustalania wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.

Art. 109. 1. Nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy ma prawo do urlopu płatnego lub bezpłatnego dla celów naukowych, artystycznych lub kształcenia zawodowego. Wymiar, zasady i tryb udzielania urlopu płatnego określa, w drodze rozporządzenia, Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami.

2. Nauczyciel akademicki przygotowujący rozprawę doktorską ma prawo, jeżeli jest to uzasadnione stopniem przygotowania tej rozprawy, do urlopu płatnego w wymiarze nie przekraczającym sześciu miesięcy. W przypadku przygotowywania pracy habilitacyjnej wymiar tego urlopu nie może przekroczyć jednego roku.

3. Nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego ma prawo do korzystania raz na siedem lat z rocznego urlopu płatnego dla celów naukowych lub artystycznych. Pracownicy korzystający z tego urlopu nie mogą w tym czasie wykonywać pracy w ramach stosunku pracy.

4. Szczegółowe zasady i tryb udzielania urlopów, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz urlopu bezpłatnego, o którym mowa w ust. 1, reguluje statut uczelni.

5. Nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy po przepracowaniu co najmniej trzech lat w uczelni ma prawo do płatnego urlopu dla poratowania zdrowia w wymiarze nie przekraczającym jednorazowo jednego roku, jeżeli organ społecznej służby zdrowia stwierdzi, że stan zdrowia nauczyciela wymaga powstrzymania się od pracy w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia. Tryb i sposób postępowania organów społecznej służby zdrowia w tych sprawach określa Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej.

6. Do wynagrodzenia za czas urlopów płatnych, o których mowa w ust. 1—5, stosuje się przepisy art. 108 ust. 5 i 6.

Art. 110. 1. Nauczyciel akademicki ma prawo do dyplomowego doskonalenia się oraz innych form kształcenia zawodowego na koszt uczelni.

2. Minister Edukacji Narodowej określa zakres i formy pomocy przysługującej nauczycielowi akademickiemu podejmującemu studia podyplomowe oraz inne formy kształcenia zawodowego.

Art. 111. Nauczycielom akademickim przysługują uprawnienia twórców w zakresie ochrony praw autorskich i praw pokrewnych oraz pomoc uczelni w razie ich naruszenia.

Rozdział 4

Emerytury i renty nauczycieli akademickich

Art. 112. 1. Nauczyciel akademicki oraz członkowie jego rodziny mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego określonego w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

2. Mianowany nauczyciel akademicki może na swój wniosek przejść na emeryturę, jeżeli ukończył 60 lat życia i przepracował 30 lat, w tym 20 lat w szkolnictwie lub instytucjach naukowych — w przypadku mężczyzny oraz ukończył 55 lat życia i przepracował 25 lat, w tym 20 lat w szkolnictwie lub instytucjach naukowych — w przypadku kobiety.

Art. 113. Podstawę wymiaru emerytury lub renty dla nauczyciela akademickiego ustala się na zasadach ogólnych, określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, z tym że do podstawy tej wlicza się również wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe, dodatki oraz wszystkie nagrody uzyskane przez nauczyciela akademickiego za osiągnięcia zawodowe w okresie, z którego wynagrodzenie stanowi podstawę wymiaru emerytury lub renty.

Art. 114. 1. Nauczycielom akademickim uprawnionym do emerytury, jeżeli przepracowali w szkolnictwie lub instytucjach naukowych co najmniej piętnaście lat, lub uprawnionym do renty inwalidzkiej, jeżeli przepracowali w szkolnictwie lub instytucjach naukowych co najmniej pięć lat, przysługuje dodatek do emerytury lub renty.

2. Przepis ust. 1 dotyczy również pracowników, którzy przeszli na emeryturę lub rentę przed wejściem w życie ustawy.

3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej, w drodze rozporządzenia, określa wysokość dodatku, o którym mowa w ust. 1, okresy pracy uprawniające do tego dodatku oraz szczegółowe zasady jego przyznawania i obliczania.

Rozdział 5

Pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi

Art. 115. Pracownika uczelni nie będącego nauczycielem akademickim zatrudnia się na podstawie umowy o pracę. Umowę o pracę zawiera, stosownie do postanowień statutu uczelni, rektor, dziekan lub dyrektor administracyjny.

Art. 116. 1. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, w drodze rozporządzenia, ustala wykaz stanowisk, wymagania kwalifikacyjne oraz zasady wynagradzania pracowników nie będących nauczycielami akademickimi.

2. Przepisów wydanych na podstawie ust. 1 nie stosuje się do pracowników, do których mają zastosowanie odrębne przepisy lub układy zbiorowe, jeżeli odrębne przepisy lub postanowienia układów zbiorowych pracy są korzystniejsze dla pracowników uczelni.

3. Do wynagrodzeń pracowników uczelni nie będących nauczycielami akademickimi stosuje się odpowiednio przepis art. 106 ust. 1.

Art. 117. Czas pracy pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, z wyjątkiem pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych i obsługi, wynosi 40 godzin na tydzień.

Rozdział 6

Przepisy wspólne dla pracowników uczelni

Art. 118. Pracownik uczelni, z którym rozwiązano stosunek pracy na podstawie art. 93 ust. 2 pkt 1 i 3, art. 94 ust. 1 pkt 1 albo z powodu przejścia na emeryturę lub rentę inwalidzką, ma prawo do jednorazowej odprawy w wysokości trzykrotnego wynagrodzenia zasadniczego otrzymanego za ostatni miesiąc zatrudnienia.

Art. 119. 1. Za wieloletnią pracę pracownik otrzymuje nagrody jubileuszowe w wysokości:

- 1) za 20 lat pracy — 75% wynagrodzenia miesięcznego,
- 2) za 25 lat pracy — 100% wynagrodzenia miesięcznego,
- 3) za 30 lat pracy — 150% wynagrodzenia miesięcznego,
- 4) za 35 lat pracy — 200% wynagrodzenia miesięcznego,
- 5) za 40 lat pracy — 300% wynagrodzenia miesięcznego,
- 6) za 45 lat pracy — 400% wynagrodzenia miesięcznego.

2. Zasady zaliczania okresów pracy, obliczania i wypłacania nagród określają odrębne przepisy.

Art. 120. Pracownikowi uczelni oraz byłemu pracownikowi uczelni po przejściu na emeryturę lub rentę inwalidzką bezpośrednio po ustaniu stosunku pracy w uczelni, jak również jego małżonkowi przysługuje prawo do korzystania z 50% ulgi w opłatach za przejazdy koleją.

Art. 121. 1. Pracownikowi uczelni przysługuje roczna nagroda z zakładowego funduszu nagród na podstawie odrębnych przepisów.

2. Dla nauczycieli akademickich za ich osiągnięcia naukowe, artystyczne i dydaktyczne tworzy się specjalny fundusz nagród w wysokości 2% planowanych rocznych wynagrodzeń osobowych.

3. Dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi za osiągnięcia w pracy zawodowej tworzy się specjalny fundusz nagród w wysokości 1% planowanych rocznych wynagrodzeń osobowych.

4. Zasady podziału funduszu, o którym mowa w ust. 2, oraz przyznawania nagród z tego funduszu określa Minister Edukacji Narodowej po zasięgnięciu opinii Rady Głównej, a zasady podziału funduszu, o którym mowa w ust. 3, oraz przyznawania nagród z tego funduszu określa senat uczelni.

Art. 122. 1. Dla pracowników uczelni tworzy się fundusz socjalny w wysokości 5% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe oraz fundusz mieszkaniowy w wysokości 3% tych środków.

2. Dla byłych pracowników uczelni będących emerytami lub rencistami tworzy się fundusz socjalny w wysokości 5% funduszu emerytur i rent.

Art. 123. 1. Nauczyciel akademicki ma prawo do dodatkowej powierzchni mieszkalnej w postaci dodatkowej izby. Dotyczy to również emerytowanego nauczyciela akademickiego oraz byłego nauczyciela akademickiego — rencisty. Jeżeli obowiązujące przepisy przewidują wyższe opłaty z tytułu dodatkowej izby, nauczyciel akademicki jest zwolniony od płacenia tej dodatkowej opłaty.

2. Zasady przydziału dodatkowej powierzchni mieszkalnej określa Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa.

Art. 124. W sprawach wynikających ze stosunku pracy pracownika uczelni, nie uregulowanych w ustawie, stosuje się Kodeks pracy.

Art. 125. Spory o roszczenia ze stosunku pracy pracownika uczelni rozpatrują sądy pracy.

Rozdział 7

Odpowiedzialność dyscyplinarna nauczycieli akademickich

Art. 126. Mianowany nauczyciel akademicki podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie uchylające obowiązkowi nauczyciela akademickiego lub godności zawodu nauczycielskiego.

Art. 127. 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) nagana z ostrzeżeniem,
- 4) nagana z pozbawieniem na okres od jednego roku do trzech lat prawa pełnienia funkcji kierowniczych w uczelni,
- 5) zwolnienie z pracy połączone z zakazem przyjmowania ukaranego do pracy w zawodzie nauczycielskim w okresie trzech lat od ukarania,
- 6) wydalenie z zawodu nauczycielskiego połączone z zakazem przyjmowania ukaranego do pracy w zawodzie nauczycielskim.

2. Odpis orzeczenia wraz z uzasadnieniem włącza się do akt osobowych nauczyciela akademickiego.

Art. 128. 1. Za przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi rektor może ukarać nauczyciela akademickiego upomnieniem na piśmie.

2. Na wniosek pracownika ukaranego upomnieniem przez rektora sprawa rozpoznawana jest przez komisję dyscyplinarną w trybie art. 129 ust. 1 pkt 1 lit. a). W takim przypadku komisja może co najwyżej utrzymać karę upomnienia.

Art. 129. 1. W sprawach dyscyplinarnych nauczycieli akademickich orzekają:

- 1) w pierwszej instancji — komisja dyscyplinarna uczelni w składzie:
 - a) trzech członków, gdy rzecznik dyscyplinarny wniosł o zastosowanie kary określonej w art. 127 ust. 1 pkt 1—4,
 - b) pięciu członków, gdy rzecznik dyscyplinarny wniosł o zastosowanie kary określonej w art. 127 ust. 1 pkt 5 i 6,
- 2) w drugiej instancji — komisja dyscyplinarna przy Radzie Głównej w składzie:
 - a) trzech członków, gdy rozpatrywana jest sprawa, co do której orzeczono karę określoną w art. 127 ust. 1 pkt 1—4,
 - b) pięciu członków, gdy rozpatrywana jest sprawa, co do której orzeczono karę określoną w art. 127 ust. 1 pkt 5 i 6, z których co najmniej jeden powinien posiadać wykształcenie prawnicze.

2. Przewodniczącym składu orzekającego powinien być nauczyciel akademicki zatrudniony na stanowisku nie niższym niż obwiniony.

3. Komisja dyscyplinarna uczelni pochodzi z wyboru. Tryb wyboru określa statut uczelni.

4. Komisję dyscyplinarną przy Radzie Głównej wybiera Rada Główna. Tryb wyboru określa regulamin uchwalony przez Radę.

5. Komisje dyscyplinarne są niezawisłe w zakresie orzecznictwa dyscyplinarnego.

6. Komisje dyscyplinarne rozstrzygają samodzielnie wszelkie zagadnienia faktyczne oraz prawne i nie są związane rozstrzygnięciami innych organów stosujących prawo, z wyjątkiem prawomocnego skazującego wyroku sądu.

Art. 130. 1. Rzeczników dyscyplinarnych uczelni powołuje rektor, a rzeczników komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej — Minister Edukacji Narodowej spośród mianowanych nauczycieli akademickich. Rzecznik dyscyplinarny jest związany zaleceniami organu, który go powołał.

2. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające na polecenie odpowiednio rektora lub Ministra Edukacji Narodowej i informuje go następnie o dokonanych ustaleniach.

3. Postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wydaje rzecznik dyscyplinarny, a zatwierdza odpowiednio rektor uczelni lub minister. W razie odmowy zatwierdzenia postanowienia, rektor uczelni lub minister może polecić innemu rzecznikowi wniesienie wniosku o ukaranie. Powtórne postanowienie rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania wyjaśniającego jest ostateczne.

Art. 131. 1. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna komisja dyscyplinarna uczelni na wniosek rzecznika dyscyplinarnego.

2. Wymierzenie za ten sam czyn kary w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawach o wykroczenia nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania przed komisją dyscyplinarną.

3. Komisja dyscyplinarna wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu rozprawy oraz po wysłuchaniu głosów rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego lub jego obrońcy.

4. Obwiniony ma prawo korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy. W przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wnosi o orzeczenie kary zwolnienia z pracy lub

wydalenia z zawodu nauczycielskiego, a obwiniony nie ma obrońcy z wyboru, przewodniczący składu orzekającego wyznacza obrońcę z urzędu spośród pracowników uczelni.

5. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej uczelni każda ze stron może odwołać się do komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej w ciągu czternastu dni od doręczenia orzeczenia.

Art. 132. 1. Postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie czterech miesięcy od dnia powzięcia przez właściwy organ uczelni wiadomości o popełnieniu czynu uzasadniającego nałożenie kary i po upływie trzech lat od popełnienia tego czynu. Jeżeli jednak czyn stanowi przestępstwo, okres ten nie może być krótszy od okresu przedawnienia ścigania tego przestępstwa.

2. Ustanie stosunku pracy po popełnieniu czynu nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania dyscyplinarnego oraz wymierzenia kary dyscyplinarnej.

Art. 133. 1. Kary dyscyplinarne określone w art. 127 ust. 1 pkt 1—4 ulegają zatarciu, a odpis orzeczenia o ukaraniu, dołączony do akt osobowych nauczyciela akademickiego, podlega zniszczeniu po upływie trzech lat od dnia doręczenia mu prawomocnego orzeczenia o ukaraniu, jeżeli w tym okresie nie został on ukarany dyscyplinarnie lub sądownie.

2. Kara dyscyplinarna określona w art. 127 ust. 1 pkt 5 może być zatarta przez komisję dyscyplinarną przy Radzie Głównej, na wniosek ukaranego lub rzecznika dyscyplinarnego, po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się orzeczenia.

3. Obowiązki wynikające z przepisu ust. 1 spoczywają na organie uprawnionym do mianowania nauczyciela akademickiego.

Art. 134. 1. Organ uprawniony do mianowania nauczyciela akademickiego może zawiesić w pełnieniu obowiązków zawodowych nauczyciela akademickiego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne, jeżeli ze względu na powagę i warygodność wysuniętych zarzutów celowe jest odsunięcie go od wykonywania obowiązków w uczelni.

2. Organ uprawniony do mianowania nauczyciela akademickiego, po zasięgnięciu opinii rzecznika dyscyplinarnego, może zawiesić w pełnieniu obowiązków zawodowych nauczyciela akademickiego także w toku postępowania wyjaśniającego, jeżeli:

- 1) obwinionemu przedstawiony został wiarygodny zarzut popełnienia przewinienia rażąco sprzecznego z jego obowiązkami zawodowymi bądź z etyką zawodu nauczycielskiego,
- 2) obwiniony podjął działania, które mogłyby uniemożliwić trafne ustalenie istotnych okoliczności sprawy bądź w inny sposób utrudniałyby przeprowadzenie postępowania.

3. Nauczycielowi akademickiemu zawieszonemu w pełnieniu obowiązków zawodowych przysługuje odwołanie do komisji dyscyplinarnej uczelni, a w przypadku gdy decyzję o zawieszeniu wydał minister — do komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej. Komisja podejmuje decyzję nie później niż w terminie tygodnia od dnia otrzymania odwołania.

4. Nauczyciel akademicki zostaje z mocy prawa zawieszony w pełnieniu obowiązków w przypadku jego tymczasowego aresztowania lub pozbawienia wolności w związku z postępowaniem karnym.

5. Zawieszenie w pełnieniu obowiązków nie może trwać dłużej niż sześć miesięcy, chyba że przeciwko nauczycielowi akademickiemu nadal toczy się postępowanie karne.

6. Wynagrodzenie zasadnicze nauczyciela akademickiego w okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków może ulec ograniczeniu, a tymczasowo aresztowanego ulega ograniczeniu, najwyżej do połowy, w zależności od stanu rodzinnego nauczyciela akademickiego, począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nastąpiło zawieszenie. W okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków nie przysługują dodatki oraz wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe. W okresie odbywania kary pozbawienia wolności nauczycielowi akademickiemu nie przysługuje wynagrodzenie.

7. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne lub karne zakończy się umorzeniem z braku dowodów winy albo wydaniem orzeczenia lub wyroku uniewinniającego, nauczycielowi akademickiemu należy wypłacić pozostałą część pełnego wynagrodzenia.

Art. 135. 1. Od prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego Minister Edukacji Narodowej może wnieść rewizję nadzwyczajną do komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej, jeżeli orzeczenie narusza przepisy prawa. Skład komisji dyscyplinarnej rozpoznającej rewizję nadzwyczajną ustala się z wyłączeniem osób, które wydały zaskarżone orzeczenie.

2. Rewizja nadzwyczajna na niekorzyść nauczyciela akademickiego nie może być wniesiona po upływie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia.

3. Rewizję nadzwyczajną w stosunku do tego samego nauczyciela akademickiego można w danej sprawie wnieść tylko raz na podstawie tych samych zarzutów.

4. Od prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej, orzekającej karę, o której mowa w art. 127 ust. 1 pkt 6, ukaranemu służy prawo wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego w terminie czternastu dni od daty doręczenia orzeczenia.

Art. 136. Do wzywania i przesłuchiwania obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzania innych dowodów w postępowaniu wyjaśniającym i dyscyplinarnym stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Art. 137 Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa zasady i tryb postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego oraz wykonania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia.

Rozdział 8

Przepisy szczególne

Art. 138. Statut uczelni niepaństwowej może ustanowić inne niż określone w ustawie stanowiska pracownicze oraz kwalifikacje wymagane do ich objęcia, a także odmienne uregulowanie praw i obowiązków pracowników.

Art. 139. Stosunek pracy z nauczycielem akademickim w uczelni niepaństwowej nawiązuje się w drodze umowy o pracę. Umowę o pracę zawiera i rozwiązuje w imieniu uczelni organ wskazany w jej statucie.

Dział V

Studia i studenci

Rozdział 1

Przyjęcie na studia. Prawa i obowiązki studentów

Art. 140. 1. Do studiowania w uczelni, z wyłączeniem studiów typu otwartego, może być dopuszczona wyłącznie

osoba posiadająca świadectwo dojrzałości. Dotyczy to również studiowania w charakterze wolnego słuchacza.

2. Minister Edukacji Narodowej może określać zasady i warunki uczestniczenia wybitnie uzdolnionych uczniów w zajęciach przewidzianych tokiem studiów na kierunkach zgodnych z uzdolnieniami, zasady zaliczania tych zajęć, w tym również po przyjęciu na studia.

Art. 141. 1. Senat uczelni określa, na wniosek rady wydziału, zasady i tryb przyjmowania oraz zakres egzaminu wstępnego na studia. Szczegółowe zasady przyjmowania na studia laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego senat określa na okres co najmniej trzech lat. Uchwała senatu jest podawana do publicznej wiadomości w sposób określony w statucie uczelni, co najmniej na 9 miesięcy przed początkiem następnego roku akademickiego.

2. Do uchwały, o której mowa w ust. 1, podjętej przez senat uczelni nie spełniającej wymagań określonych w art. 12 ust. 1 i 2, właściwy minister może zgłosić umotywowane zastrzeżenie w terminie jednego miesiąca od otrzymania uchwały. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń uchwała jest podawana do publicznej wiadomości po uwzględnieniu zastrzeżeń ministra.

3. W przypadkach gdy wstęp na studia nie jest wolny, rekrutację przeprowadzają komisje rekrutacyjne powołane przez dziekana wydziału lub inny organ wskazany w statucie uczelni. Komisje rekrutacyjne podejmują decyzje w sprawie przyjęcia na studia.

4. Wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne.

5. Od decyzji komisji rekrutacyjnej służy odwołanie, w terminie czternastu dni od daty otrzymania decyzji o nieprzyjęciu na studia, do uczelnianej komisji rekrutacyjnej, powołanej w trybie określonym przez statut uczelni. Decyzję podejmuje rektor zgodnie z wnioskiem uczelnianej komisji rekrutacyjnej. Decyzja rektora jest ostateczna.

6. Osoby ubiegające się o przyjęcie na studia wnoszą opłatę ustaloną przez rektora uczelni. Wysokość opłaty nie może przewyższać planowanych kosztów związanych z przeprowadzeniem postępowania rekrutacyjnego. Maksymalną wysokość opłaty określa Minister Edukacji Narodowej.

Art. 142. Przyjęcie w poczet studentów następuje z chwilą immatrykulacji i złożenia ślubowania, którego treść określa statut uczelni.

Art. 143. 1. Prawa i obowiązki studenta związane z tokiem studiów określa regulamin studiów.

2. Student obowiązany jest postępować zgodnie z treścią ślubowania i regulaminem studiów.

3. Minister Edukacji Narodowej, w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami i po zasięgnięciu opinii ogólnopolskiego przedstawicielstwa samorządów studenckich, może określać, w drodze rozporządzenia, zasady, jakim powinny odpowiadać postanowienia regulaminu studiów uczelni nie spełniających wymagań określonych w art. 12 ust. 1 i 2.

Art. 144. 1. Regulamin studiów uchwała senat uczelni co najmniej na pięć miesięcy przed początkiem roku akademickiego.

2. Regulamin wchodzi w życie z początkiem roku akademickiego, jeżeli uczelniany organ uchwałodawczy samo-

rzędu studenckiego wyrazi zgodę na jego treść. Jeżeli w ciągu trzech miesięcy od uchwalenia przez senat regulaminu studiów senat i uczelniany organ samorządu studenckiego nie dojdą do porozumienia w sprawie treści regulaminu studiów, regulamin wchodzi w życie z mocy uchwały senatu podjętej większością co najmniej 2/3 głosów jego statutowego składu.

3. W uczelniach nie spełniających wymagań określonych w art. 12 ust. 1 i 2 regulamin studiów wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez właściwego ministra. Minister odmawia zatwierdzenia regulaminu z powodu jego niezgodności z przepisami ustawowymi lub statutem.

4. Do zmian regulaminu studiów stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1—3.

Art. 145. 1. Student może uzyskać urlop od zajęć w uczelni w trybie i na zasadach określonych w regulaminie studiów.

2. W okresie korzystania z urlopu student zachowuje prawa studenckie, chyba że przepisy wydane na podstawie art. 152 ust. 3 stanowią inaczej.

Art. 146. 1. Plan studiów może przewidywać obowiązek odbycia przez studenta praktyk zawodowych.

2. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, obowiązki organów uczelni i zakładów pracy związane z odbywaniem przez studentów praktyk zawodowych.

Art. 147. 1. Student może się przenieść z innej szkoły wyższej, w tym także z zagranicznej szkoły wyższej, za zgodą dziekana wydziału uczelni przyjmującej, jeżeli wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w szkole wyższej, którą opuszcza.

2. Student może studiować poza swoim kierunkiem podstawowym na dowolnej liczbie kierunków lub dowolne przedmioty także w różnych uczelniach, jeżeli wypełnia wszystkie obowiązki związane z tokiem studiów na kierunku podstawowym. Zasady i tryb podejmowania przez studenta tego rodzaju studiów określa regulamin studiów.

3. Student może studiować według indywidualnego planu i programu studiów na zasadach ustalonych przez radę wydziału lub inny organ wskazany w statucie uczelni.

Art. 148. Dziekan może skreślić studenta z listy studentów w przypadkach określonych w regulaminie studiów. Od decyzji wydanej w tej sprawie służy odwołanie do rektora uczelni.

Art. 149. 1. Absolwent uczelni otrzymuje dyplom ukończenia studiów na określonym kierunku.

2. Minister Edukacji Narodowej, w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami, określa rodzaje dyplomów i tytułów zawodowych oraz wzory dyplomów wydawanych przez uczelnie.

3. Minister Edukacji Narodowej określa sposób prowadzenia przez uczelnie dokumentacji przebiegu studiów, dokonywania sprostowań i wydawania duplikatów, legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz wysokość i sposób pobierania opłat za wykonanie tych czynności, a także opłat za wydanie legitymacji studenckiej i dokumentów stwierdzających ukończenie studiów.

Art. 150. 1. Zasady uznawania dyplomów i tytułów zawodowych uzyskanych za granicą za równorzędne z dyplomami i tytułami zawodowymi nadawanymi w kraju określają umowy międzynarodowe.

2. W razie braku umów, o których mowa w ust. 1, dyplomy i tytuły zawodowe uzyskane za granicą mogą być uznane, w drodze nostryfikacji, za równorzędne z dyplomami i tytułami zawodowymi nadawanymi w kraju. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z właściwymi ministrami określa, w drodze rozporządzenia, zasady i tryb nostryfikacji dyplomów i tytułów zawodowych uzyskanych za granicą.

Art. 151. Student podczas jednego z dwóch ostatnich lat studiów może przygotowywać się w charakterze asystenta-stażysty do podjęcia obowiązków nauczyciela akademickiego, na zasadach określonych w statucie uczelni. Za wykonywanie czynności asystenta-stażysty studentowi przysługuje stypendium przyznawane na warunkach określonych przez senat.

Art. 152. 1. Studentowi przysługuje prawo do pomocy materialnej, w tym także do stypendium socjalnego, ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa.

2. Student może otrzymać pomoc, o której mowa w ust. 1, także dla niepracującego małżonka i dzieci.

3. Warunki, formy, tryb przyznawania i wypłacania oraz wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1 i 2, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 153. Studentom przysługuje prawo do korzystania z 50% ulgi w opłatach za przejazdy koleją oraz za przejazdy środkami komunikacji miejskiej.

Art. 154. 1. Student jest uprawniony do korzystania ze świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia na zasadach ustalonych dla pracowników.

2. Niepracujący małżonek i dzieci studenta korzystają ze świadczeń zakładów społecznej służby zdrowia na zasadach ustalonych dla członków rodzin pracowników.

Art. 155. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi:

- 1) zakłady społecznej służby zdrowia właściwe do wydawania orzeczeń o czasowej niezdolności studenta do uczestniczenia w zajęciach przewidzianych planem studiów oraz orzeczeń o konieczności udzielenia studentowi urlopu ze względu na stan zdrowia, a także tryb wydawania tych orzeczeń,
- 2) zakłady społecznej służby zdrowia właściwe do udzielania świadczeń zapobiegawczo-leczniczych studentom oraz ich niepracującym małżonkom i dzieciom, a także dowody uprawniające do korzystania z tych świadczeń.

Rozdział 2

Samorząd i organizacje studenckie

Art. 156. 1. Studenci uczelni tworzą samorząd studencki. Samorząd studencki działa na podstawie regulaminu

uchwalonego przez uczelniany organ uchwałodawczy tego samorządu. Regulamin wchodzi w życie po stwierdzeniu przez senat jego zgodności ze statutem uczelni.

2. Organy samorządu studenckiego są jedynym reprezentantem ogółu studentów.

3. Organy samorządu studenckiego decydują w sprawach rozdziału środków przeznaczonych przez organy uczelni na cele studenckie.

4. Rektor uchyla uchwałę organu samorządu studenckiego niezgodną z przepisami ustawowymi, statutem uczelni, regulaminem studiów lub regulaminem samorządu.

5. Organy uczelni zapewniają niezbędne środki materialne na funkcjonowanie organów samorządu studenckiego.

6. Samorząd studencki prowadzi na terenie uczelni działalność w zakresie spraw socjalno-bytowych i kulturalnych studentów.

Art. 157. 1. Przedstawiciele samorządów studenckich uczelni tworzą ogólnopolskie przedstawicielstwo samorządów studenckich.

2. Minister Edukacji Narodowej zapewnia roczny przydział środków finansowych niezbędnych dla działania ogólnopolskiego przedstawicielstwa samorządów studenckich.

3. Ogólnopolskiemu przedstawicielstwu samorządów studenckich przysługuje prawo opiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących studentów, a w szczególności projektów aktów wydawanych na podstawie niniejszej ustawy w zakresie dotyczącym studentów. Projekty aktów normatywnych przedstawia ogólnopolskiemu przedstawicielstwu samorządów studenckich Minister Edukacji Narodowej.

4. Termin wyrażania opinii, o której mowa w ust. 3, wynosi dwa miesiące od dnia przedłożenia.

Art. 158. 1. Studenci, poza uprawnieniami wynikającymi z ustawy — Prawo o stowarzyszeniach, mają prawo do zrzeszania się w uczelnianych organizacjach studenckich, w szczególności w kołach naukowych, artystycznych i sportowych, na zasadach przewidzianych w niniejszej ustawie.

2. Uczelniana organizacja studencka oraz stowarzyszenie zrzeszające wyłącznie studentów lub studentów i nauczycieli akademickich działające w uczelni ma prawo występowania z wnioskami do organów uczelni oraz organów samorządu studenckiego w sprawach dotyczących studiów i funkcjonowania uczelni.

3. Organy uczelni mogą przeznaczyć środki materialne dla organizacji studenckich, o których mowa w ust. 1.

Art. 159. 1. Uczelniana organizacja studencka podlega rejestracji. Rejestr uczelnianych organizacji studenckich jest jawny.

2. Organem rejestrującym i prowadzącym rejestr uczelnianych organizacji studenckich jest rektor, od którego decyzji w tym zakresie przysługuje odwołanie do właściwego ministra.

3. Warunkiem rejestracji uczelnianej organizacji studenckiej jest zgodność statutu (regulaminu, deklaracji założycielskiej) z przepisami ustawowymi i statutem uczelni.

4. Rektor uchyla uchwałę organu uczelnianej organizacji studenckiej niezgodną z przepisami ustawowymi, statutem uczelni lub statutem organizacji.

5. Senat, na wniosek rektora, rozwiązuje uczelnianą organizację studencką, jeżeli jej działalność wykazuje rażące lub uporczywe naruszenie przepisów ustawowych, statutu uczelni lub statutu organizacji.

Art. 160. 1. Samorząd studencki, stowarzyszenie zrzeszające studentów lub organizacja studencka, której terenem działania jest dana uczelnia, może dla poparcia swych żądań, gdy są one przedmiotem sporu zbiorowego i dotyczą istotnych spraw i interesów studentów, podjąć akcję protestacyjną.

2. Decyzję o rozpoczęciu i formie akcji protestacyjnej podejmuje bezwzględną większością głosów, w zależności od zasięgu akcji, uczelniany lub wydziałowy organ uchwałodawczy samorządu studenckiego, stowarzyszenia lub organizacji studenckiej. O decyzji tej właściwy organ powiadamia rektora lub dziekana z dwudziestoczterogodzinnym wyprzedzeniem.

3. Strajk studencki (powstrzymanie się od uczęszczania na zajęcia z możliwością pozostania na uczelni) może być podjęty wyłącznie przez samorząd studencki lub stowarzyszenie o zasięgu ogólnokrajowym, zrzeszające wyłącznie studentów, jeżeli wcześniejsze negocjacje z rektorem uczelni lub inne niż strajk formy akcji protestacyjnej nie doprowadziły do rozwiązania konfliktu.

4. Nikt nie może być przymuszony ani do udziału, ani do odmowy udziału w akcji protestacyjnej. Udział w akcji protestacyjnej podjętej i prowadzonej zgodnie z przepisami ustawy nie stanowi naruszenia obowiązków studenta.

5. Organizator akcji protestacyjnej obowiązany jest zapewnić taki jej przebieg, aby działania podejmowane w jej ramach nie zagrażały życiu i zdrowiu ludzkiemu, nie powodowały zniszczenia lub uszkodzenia mienia ani naruszały uprawnień pracowników uczelni oraz studentów nie biorących udziału w akcji.

Art. 161. Do decyzji podjętych przez organy uczelni w indywidualnych sprawach studenckich, a także w sprawach nadzoru nad działalnością uczelnianych organizacji studenckich oraz samorządu studenckiego, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Na decyzje ostateczne w sprawach, o których mowa w art. 141 ust. 5, art. 148 i art. 159 ust. 2 i 5, przysługuje skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego w trybie i na zasadach określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Rozdział 3

Odpowiedzialność dyscyplinarna studentów

Art. 162. 1. Za postępowanie uchybiające godności studenta oraz naruszenie przepisów obowiązujących w uczelni student ponosi odpowiedzialność przed komisjami dyscyplinarnymi lub przed sądem koleżeńskim samorządu studenckiego, zwanym dalej „sądem koleżeńskim”.

2. Rektor uczelni przekazuje sprawę do komisji dyscyplinarnej lub do sądu koleżeńkiego po zasięgnięciu opinii organu samorządu studenckiego, wskazanego w regulaminie samorządu. Rektor może przekazać sprawę do sądu koleżeńkiego na wniosek uczelnianego organu tego samorządu.

3. Za przewinienie mniejszej wagi rektor uczelni albo dziekan wymierza karę upomnienia, z pominięciem komisji dyscyplinarnej lub sądu koleżeńkiego. Ukarany może jednak żądać przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego lub postępowania przed sądem koleżeńskim. W takim przypadku komisja dyscyplinarna lub sąd koleżeński mogą wymierzyć jedynie karę upomnienia.

Art. 163. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) nagana z ostrzeżeniem,
- 4) zawieszenie w korzystaniu z określonych praw studenta na okres do jednego roku,
- 5) wydalenie z uczelni.

Art. 164. Sąd koleżeński nie może wymierzać kar wymienionych w art. 163 pkt 4 i 5.

Art. 165. Za ten sam czyn student nie może być ukarany przez komisję dyscyplinarną i przez sąd koleżeński.

Art. 166. Do wszczęcia postępowania przed komisją dyscyplinarną lub sądem koleżeńskim stosuje się odpowiednio przepis art. 131 ust. 2.

Art. 167. 1. W postępowaniu dyscyplinarnym orzekają komisje dyscyplinarne oraz odwoławcze komisje dyscyplinarne powołane w składzie i w trybie określonym w statucie uczelni spośród nauczycieli akademickich oraz studentów uczelni.

2. Kandydatów do komisji dyscyplinarnej spośród studentów przedstawia uczelniany organ uchwałodawczy samorządu studenckiego.

3. Komisje dyscyplinarne są niezawisłe w orzekaniu.

4. Komisja dyscyplinarna orzeka w składzie złożonym z przewodniczącego składu orzekającego, którym jest nauczyciel akademicki, oraz, w równej liczbie, z nauczycieli akademickich i studentów.

Art. 168. 1. Postępowanie wyjaśniające prowadzi rzecznik dyscyplinarny, powołany przez rektora spośród nauczycieli akademickich uczelni.

2. Rzecznik dyscyplinarny pełni funkcję oskarżyciela przed komisją dyscyplinarną i jest związany poleceniami rektora.

Art. 169. 1. Obwinionemu studentowi służy prawo do obrony i wyboru obrońcy.

2. W przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wnosi o zastosowanie kary wydalenia z uczelni, jeżeli obwiniony nie ma obrońcy z wyboru, przewodniczący składu orzekającego wyznacza obrońcę spośród nauczycieli akademickich lub studentów uczelni.

Art. 170. 1. Do wzywania i przesłuchiwania obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzania innych

dowodów w postępowaniu wyjaśniającym i dyscyplinarnym stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

2. Rektor lub komisja dyscyplinarna, po wysłuchaniu opinii rzecznika dyscyplinarnego, może zawiesić studenta w prawie do studiowania w przypadku uporczywego nie usprawiedliwionego niestawiennictwa na postępowanie wyjaśniające lub na posiedzenie komisji dyscyplinarnej, mimo prawidłowego zawiadomienia.

Art. 171. 1. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej i orzeczenia sądu koleżeńskiego stronom przysługuje odwołanie.

2. Odwołanie wnosi się w terminie czternastu dni od doręczenia orzeczenia odpowiednio do sądu koleżeńskiego wyższej instancji lub odwoławczej komisji dyscyplinarnej.

Art. 172. 1. Uczelniany organ samorządu studenckiego lub rektor ma prawo wnieść rewizję nadzwyczajną od orzeczenia odwoławczej komisji dyscyplinarnej o ukaraniu karą dyscyplinarną wymienioną w art. 163 ust. 1 pkt 4 i 5.

2. Rewizję nadzwyczajną rozpatruje komisja dyscyplinarna powołana przez Ministra Edukacji Narodowej w składzie trzech członków komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej, o której mowa w art. 129 ust. 1 pkt 2, oraz dwóch przedstawicieli studentów delegowanych przez ogólnopolskie przedstawicielstwo samorządów studenckich. Przy rozpatrywaniu rewizji nadzwyczajnej stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed komisją dyscyplinarną przy Radzie Głównej.

Art. 173. 1. Postępowanie przed sądem koleżeńskim i komisją dyscyplinarną jest jawne.

2. Komisja dyscyplinarna wyłącza jawność całości lub części postępowania, jeżeli jawność mogłaby obrażać dobre obyczaje lub gdy wymaga tego ważny interes obwinionego, osób trzecich lub uczelni. Ogłoszenie orzeczenia jest jawne.

Art. 174. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego po upływie sześciu miesięcy od dnia uzyskania przez właściwy organ wiadomości o popełnieniu czynu lub trzech lat od jego popełnienia. Jeżeli czyn stanowi przestępstwo, okres ten pokrywa się z okresem przedawnienia dla tego przestępstwa, przewidzianego w Kodeksie karnym.

2. Przedawnienie orzekania następuje również po upływie roku od opuszczenia uczelni przez studenta.

Art. 175. 1. Zatarcie kary dyscyplinarnej następuje z mocy prawa po upływie trzech lat od uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu.

2. Organ, który orzekł karę dyscyplinarną, może nie wcześniej jednak niż po upływie jednego roku od wydania orzeczenia o ukaraniu, na wniosek ukaranego lub rzecznika dyscyplinarnego, orzec zatarcie lub darowanie kary.

Art. 176. 1. Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego.

2. Szczegółowe zasady i tryb postępowania przed sądem koleżeńskim określa regulamin samorządu studenckiego.

Rozdział 4

Przepisy szczególne

Art. 177. Przepisy art. 141—144 stosuje się do uczelni niepaństwowych w zakresie nie uregulowanym przez statut uczelni.

Dział VI

Utrzymanie porządku i bezpieczeństwa na terenie uczelni

Art. 178. 1. Rektor dba o utrzymanie porządku i bezpieczeństwa na terenie uczelni.

2. Teren uczelni określa rektor w porozumieniu z właściwym organem samorządu terytorialnego.

3. Organy porządku i bezpieczeństwa publicznego mogą wkroczyć na teren uczelni tylko na wezwanie rektora. Organy te mogą jednak wkroczyć z własnej inicjatywy na teren uczelni w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia ludzkiego lub katastrofy żywiołowej, zawiadamiając o tym niezwłocznie rektora.

4. Organy porządku i bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są opuścić teren uczelni niezwłocznie po ustaniu przyczyn, które uzasadniały ich wkroczenie na teren uczelni, lub na żądanie rektora.

Art. 179. 1. Rektor może, w razie powstania okoliczności uniemożliwiających normalny tok pracy w uczelni, czasowo zawiesić zajęcia w uczelni lub w jej określonych jednostkach organizacyjnych albo też zarządzić czasowe zamknięcie uczelni lub jej jednostki organizacyjnej.

2. Decyzję podjętą na podstawie przepisu ust. 1 rektor niezwłocznie przedstawia senatowi do zatwierdzenia. W przypadku odmowy zatwierdzenia tej decyzji przez senat, rektor zarządza wznowienie zajęć lub otwarcie uczelni albo przedstawia sprawę do rozstrzygnięcia właściwemu ministrowi, który podejmuje decyzję w ciągu siedmiu dni.

Art. 180. 1. Pracownicy uczelni i studenci mają prawo organizowania zgromadzeń na terenie uczelni. Na zorganizowanie zgromadzenia w lokalu uczelni niezbędna jest zgoda rektora.

2. O zamiarze zorganizowania zgromadzenia organizatorzy powiadamiają rektora co najmniej na dwadzieścia cztery godziny przed rozpoczęciem zgromadzenia. W sytuacjach uzasadnionych nagłością sprawy rektor może przyjąć powiadomienie złożone w krótszym terminie.

3. Na zgromadzenie rektor może delegować swego przedstawiciela.

4. Statut uczelni określa przepisy porządkowe dotyczące odbywania zgromadzeń.

5. Organizatorzy zgromadzeń odpowiadają przed organami uczelni za ich przebieg.

6. Rektor uczelni albo jego przedstawiciel, po uprzedzeniu organizatorów, rozwiązuje zgromadzenie, jeżeli przebiega ono z naruszeniem przepisów prawa.

Dział VII

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 181. W ustawie z dnia 23 października 1987 r. o utworzeniu urzędu Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 33, poz. 178) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2:
 - a) wyrazy „na potrzeby socjalistycznego społeczeństwa i państwa” skreśla się,
 - b) w pkt 1 w lit. c) wyrazy „a także zasad opracowywania planów studiów i programów nauczania w szkołach wyższych” skreśla się,
 - c) w pkt 1 lit. d) skreśla się,
 - d) w pkt 1 w lit. g) wyrazy „oraz zasad i limitów przyjęć na pierwszy rok studiów” skreśla się;
- 2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. 1. Minister Edukacji Narodowej kształtuje i realizuje politykę państwa w dziedzinie szkolnictwa wyższego, jak również uczestniczy, odpowiednio do potencjału osobowego i materialnego szkół wyższych, w kształtowaniu i realizacji polityki państwa w dziedzinie badań naukowych oraz kształcenia kadr naukowych.

2. Zadania te Minister Edukacji Narodowej realizuje w szczególności przez:

- 1) udział w kształtowaniu prognoz i programów rozwoju nauki,
- 2) współdziałanie w sprawach określania zasad planowania, finansowania i organizowania badań naukowych,
- 3) współdziałanie w dziedzinie tworzenia oraz nadzór nad powierzonymi centralnymi programami badawczo-rozwojowymi i centralnymi programami badań podstawowych,
- 4) nadzór nad programowaniem badań naukowych w podległych placówkach i nad ich realizacją,
- 5) współudział w organizowaniu krajowego systemu informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej,
- 6) wykonywanie nadzoru nad narodowym zasobem archiwalnym.”;

3) art. 5 skreśla się.

Art. 182. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) grunty państwowe pozostające w zarządzie uczelni stają się przedmiotem użytkowania wieczystego uczelni,
- 2) budynki i urządzenia związane trwale z gruntami państwowymi pozostającymi w zarządzie uczelni państwowej stają się jej własnością,
- 3) pozostałe składniki mienia uczelni państwowej stają się jej własnością.

2. Przepisy ust. 1 nie naruszają praw osób trzecich, z wyłączeniem Skarbu Państwa.

Art. 183. 1. Przewidziane w ustawie kompetencje Rady Głównej wykonuje Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dotychczasowym składzie i trybie.

2. Regulamin wyborczy, o którym mowa w art. 38, Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego uchwała do dnia 31 października 1990 r.

3. Kadencja Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego wygasa w dniu 31 grudnia 1990 r.

Art. 184. 1. Kolegialne i jednoosobowe organy uczelni, działające w dniu wejścia w życie ustawy, działają do dnia 30 listopada 1990 r. w dotychczasowym składzie.

2. Jeżeli osoba pełniąca funkcję organu jednoosobowego uczelni przestanie ją pełnić, w związku z ustaniem stosunku pracy, przed upływem terminu określonego w ust. 1, senat lub rada wydziału powierza pełnienie obowiązków odpowiednio rektora lub dziekana innemu nauczycielowi akademickiemu. Za zgodą osoby pełniącej funkcję organu jednoosobowego, której stosunek pracy z mocy art. 95 ust. 2 pkt 2 wygasa z dniem 30 września 1990 r., następuje przedłużenie tego stosunku pracy do dnia 30 listopada 1990 r.

3. Wybór członków organów kolegialnych oraz wybór organów jednoosobowych na nową kadencję nastąpi do dnia 30 listopada 1990 r.

4. Liczbę członków organów kolegialnych oraz prorektorów i prodziekanów, tryb wyboru oraz kadencję organów uczelni określa regulamin wyborczy, uchwalony przez senat uczelni. O uchwaleniu regulaminu rektor niezwłocznie zawiadamia Ministra Edukacji Narodowej i innego właściwego ministra.

5. Do uchwalenia regulaminu wyborczego stosuje się odpowiednio przepisy art. 59.

6. Wyboru rektora oraz dziekana na pierwszą kadencję po wejściu w życie ustawy dokonują kolegia elektorów, w których skład wchodzi wybrani przedstawiciele:

- 1) nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowisku profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego oraz innych nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego, w liczbie do 50% składu kolegium,
- 2) pozostałych nauczycieli akademickich, w liczbie 20—25% składu kolegium,
- 3) studentów, w liczbie 20—25% składu kolegium,
- 4) pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, w liczbie 5—10% składu kolegium.

7. Elektorów, o których mowa w ust. 6 pkt 1 i 2, wybierają wszyscy nauczyciele akademicy.

8. W uczelniach, o których mowa w art. 31 ust. 4, tryb wyboru rektora i dziekanów na pierwszą kadencję po wejściu w życie ustawy określa senat uczelni.

9. Wybór rektora na nową kadencję, dokonany przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie dotychczasowych przepisów, pozostaje w mocy.

Art. 185. Do ustalenia liczby kadencji, o których mowa w art. 63 ust. 4, bierze się pod uwagę także kadencje rektora, prorektora, dziekana lub prodziekana, odbywane przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 186. Kierownicy jednostek organizacyjnych uczelni zachowują stanowiska do czasu wejścia w życie statutu uczelni uchwalonego na podstawie ustawy.

Art. 187. 1. Wnioski zgłoszone, a nie rozpatrzone do dnia wejścia w życie ustawy, dotyczące zmiany struktury wewnętrznej uczelni, podlegają rozpatrzeniu i załatwieniu w trybie i na zasadach określonych w dotychczasowych przepisach.

2. Istniejące w dniu wejścia w życie ustawy filie uczelni, wydziały i oddziały zamiejscowe oraz punkty konsultacyjne działają w dotychczasowych formach organizacyjnych. Przekształcenie i znoszenie tych jednostek należy do właściwości senatu. Po dniu wejścia w życie ustawy nie tworzy się filii uczelni, wydziałów i oddziałów zamiejscowych i punktów konsultacyjnych.

Art. 188. 1. Do stosunków pracy pracowników uczelni powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się jej przepisy.

2. Stosunek pracy mianowanego nauczyciela akademickiego, który zgodnie z dotychczasowymi przepisami wygasa nie później niż w dniu 30 września 1990 r., ustaje w ustalonym terminie.

3. Stosunek pracy mianowanych nauczycieli akademickich przekształca się w ten sposób, że osoba zajmująca stanowisko:

- 1) profesora i posiadająca przed dniem wejścia w życie ustawy tytuł naukowy profesora zwyczajnego zajmuje stanowisko profesora zwyczajnego w rozumieniu ustawy,
- 2) profesora i posiadająca przed dniem wejścia w życie ustawy tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego zajmuje stanowisko profesora nadzwyczajnego w rozumieniu ustawy,
- 3) adiunkta zajmuje stanowisko adiunkta w rozumieniu ustawy, z tym że do osoby mianowanej na czas nie określony przed dniem wejścia w życie ustawy nie stosuje się przepisu art. 88 ust. 2,
- 4) starszego asystenta lub asystenta zajmuje stanowisko asystenta w rozumieniu ustawy.

4. Do okresów mianowania i zatrudnienia, o których mowa w art. 88 ust. 2 i art. 89 ust. 3, w stosunku do nauczycieli akademickich wymienionych w ust. 3 pkt 3 i 4 wlicza się okresy mianowania i zatrudnienia na stanowisku odpowiednio adiunkta albo starszego asystenta i asystenta po dniu 31 sierpnia 1984 r.

5. Mianowani nauczyciele akademicy zajmujący stanowisko docenta pozostają mianowani na stałe na tym stanowisku. Organem właściwym w sprawach dotyczących stosunku pracy docenta jest rektor uczelni.

6. Nauczyciele akademicy, o których mowa w ust. 5, posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego mogą być, w okresie trzech lat od dnia wejścia w życie ustawy, na swój wniosek mianowani, w trybie określonym w art. 86 ust. 2, na stanowisko profesora nadzwyczajnego w rozumieniu ustawy — bez przeprowadzenia konkursu.

7. Mianowani nauczyciele akademicy zajmujący stanowisko asystenta-stażysty zachowują to stanowisko do upływu okresu mianowania. Zatrudnienie na stanowisku asystenta-stażysty jest równoznaczne z odbyciem stażu asystenckiego w rozumieniu art. 89 ust. 2.

Art. 189. Senat, działając w trybie przewidzianym dla uchwalenia statutu uczelni, może przyznać uprawnienia określone w art. 50 ust. 1 pkt 3 i ust. 5 nauczycielom akademickim zajmującym stanowisko docenta, posiadającym stopień naukowy doktora.

Art. 190. Pracownicy dydaktyczni mianowani przed dniem wejścia w życie ustawy stają się z tym dniem pracow-

nikami dydaktycznymi mianowanymi na czas nie określony, z tym że do czasu dostosowania ich stosunków pracy do przepisów ustawy zachowują dotychczasowe stanowiska.

Art. 191. 1. Nauczyciele akademicy zajmujący stanowisko profesora kontraktowego lub docenta kontraktowego zachowują to stanowisko do czasu wygaśnięcia umowy o pracę.

2. Rektorzy uczelni do dnia 31 grudnia 1990 r. dostosują do przepisów ustawy, z zachowaniem przepisów Kodeksu pracy, umowy o pracę zawarte z nauczycielami akademickimi zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę, z zastrzeżeniem ust. 1.

Art. 192. 1. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie ustawy stanowisko starszego kustosa dyplomowanego, kustosa dyplomowanego, adiunkta bibliotecznego, asystenta bibliotecznego, starszego dokumentalisty dyplomowanego, dokumentalisty dyplomowanego, adiunkta dokumentacji naukowej lub asystenta dokumentacji naukowej zajmują odpowiednio stanowiska, o których mowa w art. 77 ust. 1.

2. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie ustawy stanowisko kustosa bibliotecznego, starszego bibliotekarza lub starszego dokumentalisty i posiadające tytuł zawodowy magistra lub równorzędny zajmują odpowiednio stanowiska, o których mowa w art. 77 ust. 2.

3. Osoby, o których mowa w ust. 1 i 2, z dniem wejścia w życie ustawy stają się pracownikami mianowanymi na czas nie określony.

Art. 193. Pracownicy uczelni nie będący nauczycielami akademickimi zachowują, do czasu wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w art. 116 ust. 1 ustawy, dotychczasowe uprawnienia uzyskane na podstawie ustawy z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1985 r. Nr 42, poz. 201, z 1987 r. Nr 22, poz. 128, z 1989 r. Nr 4, poz. 24, Nr 6, poz. 33, Nr 20, poz. 104, Nr 29, poz. 154, Nr 34, poz. 181 i Nr 35, poz. 192 oraz z 1990 r. Nr 14, poz. 86) oraz aktów wykonawczych wydanych na jej podstawie.

Art. 194. 1. Decyzje o przeniesieniu nauczyciela akademickiego podjęte na podstawie ustawy, o której mowa w art. 193, pozostają w mocy.

2. Nauczycielowi akademickiemu, o którym mowa w ust. 1, przysługują uprawnienia określone w dotychczasowych przepisach.

3. Nauczyciel akademicki przeniesiony w stan nieczynny na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 193, zachowuje uprawnienia określone w dotychczasowych przepisach.

Art. 195. Obowiązkowy wymiar zajęć dydaktycznych pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych oraz sposób jego rozliczania ustalany jest do dnia 30 września 1990 r. według dotychczasowych przepisów.

Art. 196. Do okresu zatrudnienia uprawniającego do korzystania z urlopu, o którym mowa w art. 109 ust. 3, wlicza się okresy zatrudnienia po dniu 31 sierpnia 1982 r.

Art. 197. Do spraw dotyczących ustania stosunku pracy nawiązanego w drodze mianowania, wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się jej przepisy.

Art. 198. Do spraw dyscyplinarnych nauczycieli akademickich i studentów, wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się dotychczasowe przepisy, chyba że przepisy tej ustawy są korzystniejsze dla obwinionego.

Art. 199. 1. Przyjęcia na studia w roku akademickim 1990/1991 odbywają się według zasad określonych w dotychczasowych przepisach.

2. Termin podania do publicznej wiadomości pierwszej po wejściu w życie ustawy uchwały senatu w sprawach, o których mowa w art. 141 ust. 1, wynosi sześć miesięcy.

Art. 200. Istniejące w dniu wejścia w życie ustawy uczelniane organizacje studenckie podlegają rejestracji zgodnie z przepisami ustawy.

Art. 201. Termin określony w art. 144 ust. 1 nie ma zastosowania w roku akademickim 1990/1991.

Art. 202. Opłat, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 2, nie pobiera się od studentów przyjętych na studia przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów, o którym mowa w art. 30.

Art. 203. 1. Samodzielne placówki typu naukowo-dydaktycznego, utworzone przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie dotychczasowych przepisów, a także jednostki organizacyjne uczelni, utworzone przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie przepisów o współpracy szkół wyższych z jednostkami gospodarki społecznej, działają na podstawie nadanych im statutów.

2. Placówki, o których mowa w ust. 1, przekształca, łączy i znosi właściwy minister. Właściwy minister może zmienić statuty tych placówek.

Art. 204. W przypadku zniesienia w 1990 r. uczelni lub placówki, o której mowa w art. 203 ust. 1, albo przekształcenia jej struktury w sposób uniemożliwiający dalsze zatrudnienie mianowanego nauczyciela akademickiego na zajmowanym stanowisku, stosunek pracy z nauczycielem akademickim może być rozwiązany w każdym czasie, bez zachowania okresu wypowiedzenia. Nauczycielowi akademickiemu przysługuje, w razie rozwiązania stosunku pracy w tym trybie, odprawa w wysokości sześciokrotnego wynagrodzenia zasadniczego pobieranego w ostatnim miesiącu zatrudnienia.

Art. 205. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może wyłączyć stosowanie niektórych przepisów ustawy

w zakresie wynikającym ze szczególnych warunków funkcjonowania uczelni morskich i wprowadzać w tym zakresie odrębne unormowania.

Art. 206. 1. Przepisów działu IV ustawy nie stosuje się do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, wyznaczonych do wykonywania zadań poza wojskiem, na stanowiskach nauczycieli akademickich w studium wojskowym uczelni albo w innych jednostkach organizacyjnych uczelni.

2. Żołnierzom, o których mowa w ust. 1, może być nadany tytuł honorowy „Zasłużony Nauczyciel Rzeczypospolitej Polskiej” i „Medal Komisji Edukacji Narodowej”.

Art. 207. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 1991 r., pozostają w mocy przepisy dotychczasowych aktów wykonawczych, jeżeli nie są sprzeczne z ustawą.

Art. 208. 1. Statut uczelni może uchwalić wyłącznie senat wybrany w trybie i w składzie określonym przepisami tej ustawy.

2. Do czasu wejścia w życie statutu uczelni w trybie określonym w niniejszej ustawie, w sprawach będących przedmiotem regulacji statutowej decyduje senat.

3. Właściwe organy uczelni, w okresie jednego roku od dnia wejścia w życie ustawy, uchwałą wymagane jej przepisami wewnętrzne akty normatywne.

Art. 209. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 4 maja 1982 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1985 r. Nr 42, poz. 201, z 1987 r. Nr 22, poz. 128, z 1989 r. Nr 4, poz. 24, Nr 6, poz. 33, Nr 20, poz. 104, Nr 29, poz. 154, Nr 34, poz. 181, Nr 35, poz. 192 oraz z 1990 r. Nr 14, poz. 86),
- 2) ustawa z dnia 26 kwietnia 1990 r. o przedłużeniu kadencji organów szkół wyższych oraz o zawieszeniu czynności wyborczych (Dz. U. Nr 29, poz. 174).

Art. 210. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że:

- 1) przepisy działu V rozdziałów 1 i 3 oraz art. 105 ust. 2 wchodzi w życie z dniem 1 października 1990 r.,
- 2) przepisy działu I rozdziału 2 oraz art. 106 ust. 1 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1991 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *W. Jaruzelski*